

101.315

DACIA

PROPRITAR: Societatea P. nă de Editură și Arte Grafice „DACIA TRAIANA” S.A. T. Goara

Inscrie la Trib. S. III sub Nr. 10000

Onor. Biblioteca Palatului Cultural

ARAD

Administrația . . . 50-62
Tipografia . . . 14-69

Arad
Strada Mărășești Nr. 1
Telefon: 11-28

Cotidianul Banatului și al Graniței de Vest

Director responsabil: C. MIU-LERCA

ABONAMENTE ANUALE:
Particulari și meseriași . . . Lei 1800
Autorități și comercianți . . . 2500
Instituții și întreprinderi . . . 5000

Situația politică

O cupându-se de problema independenței statelor mici, revista engleză „New Statesman and Nation” ajunge la concluzia că suveranitatea micilor popoare este o iluzie romantică de pleiană din care unii oameni politici și jurnaliști, fac o poveste importantă. Astfel suveranitatea a devenit o iluzie prietenoasă și jenantă, în vreme ce neajurate a devenit un adevărat lucru posibil. Un corespondent din Ankara din ziar londonez scrie că este foarte important să nu se piardă din vedere că înborăvarea Turciei cu aliații are anumite limite. Dacă se ține seama de acest fapt, adaugă el, se vor evita mai târziu neînțelegeri. Turcia nici nu dorește, nici nu intenționează să intre în război împotriva Germaniei. Planul bolșevizării Europei Orientale și a Balcanilor, să lătuiește la Moscova cu aprobarea lui Churchill și Roosevelt, scrie revista săptămânală „Sârbski Narod” din Belgrad. O parte din teritoriile acestor țări ar urma să fie anexate de Moscova, restul fiind transformat în federații de republici sovietice. Pe lângă unii autori scribinază că refuzul guvernului britanic de a livra sume guvernului bulgar de la Cairo, este un semn că Anghia recunoaște comitetul Tito. Serviciul de informații anunță că d. Beșic a sosit la Teheran în călătoria sa de pace de la Moscova. Ziarul Vaticanului, confirmă că Vaticanul nu are nici o stare despre autoritățile clericale din Italia de Sud, unde trupele anglo-americe au refuzat cererile Papei de a relua relațiile cu Vaticanul. Acest refuz, datorită influenței reprezentanților americani în comisiunea mediteraneană, și întrucât Sovietele nu recunosc Vaticanul. D. Abetz, ambasadorul Germaniei, a fost delegatul special al guvernului german la lângă mareșalul Petain, după sosirea sa la Vichy. Ziarul „Afton Bladet” publică o știre a lui „Associated Press” asupra unei Congresului Nordamerican, de mesajul de Crăciun al Președintelui Roosevelt. Știrea de mai sus este în închidere: O independență există ar putea duce pe președintele Evelyn pe urmele președintelui Roosevelt, astfel că Roosevelt ar avea de a face cu greșelile fostului președinte. Un senator republican Wheeler, declară reprezentanților presei că planul de invazie al d-lui Roosevelt va costa multe jertfe populorului american. După știrea sa de la Londra, ministrul canadian al apărării naționale a declarat că invazia vest-europeană nu este iminentă. După revista „El Espanol” Japoneza poate rezista la un război de o săptămână de ani. Așa că n-ar fi bine pentru Statele Unite, ca acestea să-și facă

Politica actuală a Turciei

Problema suveranității micilor popoare. ---- Planul bolșevizării Europei Orientale

re al Turciei a făcut o declarație Miercuri în cursul unei sesiuni a grupului parlamentar al partidului, ocupându-se de situația politică externă din ultimele

doouă săptămâni. După aceea ministrul de finanțe a făcut o declarație asupra stării financiare actuale.

într-o nouă direcție spre cursurile ale organizațiilor externe în Levant și pe granițele schimb de mărfuri între comitetul statelor și statele din Orientul apropiat.

Misiunile comitetului consultativ al aliaților pentru Italia, în cadrul acordului de la Moscova

AMSTERDAM, 30 (Rador). — Comitetul consultativ al aliaților pentru Italia a făcut Miercuri o declarație, anunțând serviciul britanic de informații prin care precizează misiunile sale în cadrul acordului de la Moscova.

mele zilnice, cu excepția celor militare și de a stabili bazele în vederea coordonării politice aliaților și Italia.

Consiliul nu este împuternicit să dea decizii definitive. Pe de altă parte el are și însărcinarea de a supraveghea executarea condițiilor armistițiului în Italia.

Măsuri pentru evitarea grevei în Statele Unite

AMSTERDAM, 30 (D.N.B.). — Agenția Reuter comunică din Washington că șeful de soldați americani s-a ocupat de a prelua activitatea în calea țării dacă fochiștii, mecanicii și acarii vor merge azi să intre în grevă. Circa 20.000 de oameni vizati prin ordinul de grevă. Se așteaptă că aproape 1 milion de oameni vor rămâne în lucru.

În declarație se spune că prima misiune a consiliului este de a se ocupa cu proble-

General italian asasinat de teroriști

BUCUREȘTI, 30 S. P. P. TRANSMITE: DIN ROMA A SOSIT ȘTIREA CĂ FERNANDO NEGRINI GENERAL DE BRIGADA AL MILITIEI ȘI MEMBRU AL GU-

VERNULUI FASCIST, A CAZUT VICTIMA UNUI ATENTAT ÎN VIA TORRIO BENETO DIN ROMA.

Arestarea a doi antifasciști în apropiere de Veneția

București, 30 S. P. P. transmite: O informație din Stockholm afirmă că în apropiere de Veneția au fost arestați doi antifasciști pe care poliția îi căuta de multă vreme.

Aceștia au avut oarecare rol în guvernul Badoglio și după cum se spune ar fi fost complici la omuciderea lui Mussolini secretarul partidului fascist.

Statele Unite au numit un însărcinat cu afaceri la Helsinki

GENEVA, 30 (Rador). — Corespondentul agenției D.N.B. transmite: După cum anunță din New-York „United Press”, d.

Gullion, cel de al treilea secretar al ambasadei Statelor Unite la Londra a fost numit însărcinat cu afaceri la Helsinki.

Deputații bulgari sunt de acord cu politica externă a guvernului

Sofia, 30 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite: Ziarul oficios „Dnes” scrie în legătură cu ultimele discursuri rostite de deputații Sotranici cu privire la politica internă și externă a guvernului că nu s'a găsit nici un

deputat care să fie de acord cu politica externă a guvernului. Ziarul, sunt astăzi de acord cu politica externă a guvernului în măsura forțelor lor. Dece astfel măsurile și viitorul.

Guvernul Badoglio trimite lucrători italieni în Anglia

GENEVA, 30 (Rador). — Corespondentul agenției D.N.B. transmite: După o știre a ziarului londonez „Daily Mail” sunt în curs negocieri între guvernul Badoglio și serviciile competente britanice

pentru trimiterea masivă de lucrători italieni în Anglia. După cum se știe mij de prizonieri italieni eliberați de pe acum în Anglia.

Funcționarii bulgari au primit salariu dublu cu ocazia sărbătorilor

București, 30 S. P. P. transmite: În urma unei dispoziții a președintelui consiliului de miniștri bulgar — după cum se anunță din

Sofia — toți funcționarii au primit cu ocazia sărbătorilor salariu dublu.

Al doilea tunel submarin în Japonia a fost terminat

TOKIO, 30 (Rador). — Al doilea tunel submarin dintre Shimonosheki și Moji va fi complet străpuns în ziua de 31 Decembrie când va fi înălțat și cel dint urmă perete de stâncă dintre cele

doouă jumătăți ale tunelului. Urmasa lucrare a străpungerii acestui al doilea tunel submarin a durat mai mult de 2 ani.

Sovietele își înfățișează activitatea economică în Orientul apropiat

BERLIN, 30 (Ep). — Două reprezentanți ai Camerei de comerț extern sovietice sunt așteptați zilele acestea la Bel-

grad. Scopul acestei vizite este constitu-

Toți trădătorii fascismului vor fi condamnați

ROMA, 30 (Ep). — Radio Roma denunță știrea privitoare la amânarea procesului împotriva membrilor marelui partid fascist. Cranchi a adăugat că toți trădătorii vor fi condamnați, căci această este voința lui Mussolini și a întregului popor italian. Nu se va face nici o dăruire de situație socială ocupă oricare din ei.

Spania a recunoscut guvernul fascist republican

ROMA, 30 (Ep). Ziarele de dimineață de Marti publică pe primele pagini știrea că Spania a recunoscut guvernul fascist republican. Messagero scrie că s'au spulberat din nou speculațiile anglo-americanilor. Spania a recunoscut guvernul republicii sociale italiene ca singurul guvern legitim. Prin acest act manevrele inamice s'au spulberat. Ziarul menționează gestul Spaniei ca o armare logică a prieteniei dintre cele două state, care a fost și mai adâncită prin participarea voluntarilor spanioli în războiul civil spaniol.

Generalisimul Franco a acordat multe grațieri deținuților politici

Barcelona, 30. (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite: Șeful statului Generalisimul Franco a grațiat în Catalonia un număr de 35 deținuți politici condamnați la moarte în timpul războiului civil. Pedepsa acestora a fost comuțată în muncă silnică pe viață.

D-na Maria Maresal Antonescu a vizitat așezămintele de ocrotire din Bacău

BUCUREȘTI, 30. (Rador). Dna Maria Maresal Antonescu a vizitat în zilele de Crăciun așezămintele de ocrotire din Bacău însoțită de un grup de doamne din conducerea centrală a Consiliului de Patronaj și de dnii Atăa Constantinescu și de P. Tomescu, ministrul sănătății și ocrotitorilor sociale.

Menemencioglu a făcut o declarație asupra situației politice din ultimele două săptămâni

Ankara, 30 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite: Menemencioglu ministrul de externe

Armatarele firme din Arad și tuturor cunoscuți

Plaza cientei, prietenilor AN NOU FERICIT

Traian Gabor

Mănușuri, tricotage engros
Arad
Piața Avram Iancu No. 1

Puicău Ioan

Aurar și bijutier
Arad
Strada Eminescu No. 15

Comitatul Pensionarilor

Arad
Propr. Nicu Botici
Strada Eminescu No. 20

Bodega și Bufet

„SPERANȚA”

Propr. Ioan Luaci
Arad
Strada Octavian Goga No. 1

Țesături sintetice fără bon

Victoria Monopol Arad

Propr. CIRICI NICOLAE
Piața Avram Iancu

Croitorie

Ioan Lăscăianu

Stofe și furnituri
Arad
Strada I. Brătianu No. 2-4

B. Blaga et. Comp.

S. I. N. C.
Magazin de modă bărbătească
Arad
Pavardul Regina Maria No. 24

„SANITARIA”

I. Crișan & Co. S. I. N. C.
Arad
Piața Avram Iancu No. 21

Hortensia Suciu

Magazin de manufactură, modă
și mănușisuri
Arad, Str. o. Berthelot No. 2

Victoria Ionuș

Arad
Bulevardul Regina Maria No. 2
Telefon 20-32

TEXTILE A. B. C.

Magazin de modă și lingerie
Arad
Bulev. Regele Ferdinand
Fis-a-vis cu biserica roșie

Onor. Firma

„OGLINDA”

Ioșif Waisz
din Arad,
Strada Episcopiei No. 48

Tudor Dumitru

Confecțiuni pentru dame
Arad, Str. Meșteru No. 4

Opera consiliului de Patronaj în cei 3 ani de înființarea sa

București, 30 (Rador). — După trei ani de activitate și la începutul celui care începe, consiliul de patronaj al operelor sociale — înfățișează opinia publică românească — prin opera sa în fața am național creștină și de asistență socială: opera sa nu spre laudă pentru ca țara să ia cunoștință ce s'a realizat din dărnicia sa făcută la repetatele apeluri ale ajutorului de iarnă.

Pentru ocrotirea sumei de lei 1.039.096.81 împărțită pe următoarele:

3.076.259 lei pentru 43 case de ocrotire proprii. 10.189.888 pentru 69 dispensare de prescripție. 829.480 lei pentru 22 bucătării. 618.091 lei pentru 4 leagane de copii. 1.458.352 lei pentru 6 mănăstiri. 273.496.058 lei pentru 7

de zi, 400.081.116 lei pentru 68 colonii de 28.685.440 lei pentru colonii de 8.405.662 lei pentru solare. 94.985.853 lei pentru prevențorii. 26.549.707 pentru căminii sanatori. 305.645 pentru 7 ambulanți. 305.645 pentru 7 școli școlare.

Pentru ocrotirea și indemnarea tinereții s'a cheltuit suma 590.972.737 lei împărțită pe următoarele capitole:

150.000.000 lei pentru cămine universitare. 15.500.000 lei pentru cabane de vacanță. 54.355.597 lei pentru burse și ajutoare individuale pentru studenți. 22.000.000 lei pentru diverse instituții de ocrotire a tinereții. 165.166.646 lei pentru subvenția acordată societăților particulare de asistență și ocrotire a tinereții.

Pentru asistența copilului s'a cheltuit suma de lei 84.576.191 lei împărțită pe următoarele capitole:

30.200.537 lei pentru 6 orfelinare pentru copii eroilor noștri. 20.112.757 lei pentru orfelinare obișnuite. 17.289.940 lei pentru un centru de educare pentru copii din Basarabia. 12.149.656 lei pentru 6 azile pentru copii abandonati. 2.100.000 lei pentru un cămin pentru copii delincvenți. 1.679.180 lei pentru asistența la diferite instituții de ocrotire a copilului.

Pentru asistența socială și de războiu s'a cheltuit suma de 481.961.264 lei împărțită pe următoarele capitole:

225.018.337 lei pentru asistența familiei dependente. 78.630.566 lei pentru asistența ocazională. 17.056.031 lei pentru asistența medicală. 3.682.265 lei pentru asistența pentru refugiați. 91.498.488 lei pentru asistența familiilor ostașilor. 50.285.914 lei pentru invalizii de războiu.

Infățișând opiniei publice aceste cifre numai în parte încercăm să le comentăm. Ele vorbesc dela sine și încredințază țara că banul său dat din prisosul inimii a mers acolo unde a trebuit, iar ceea ce se vede pe întinsul țării ca asistență socială și de războiu fiecărui în parte și bucură la un loc.

Consiliul de Patronaj s'a dovedit a fi în isvor nesecat de binefaceri pavază a copiilor săraci, orfanilor de războiu, a mamelor și invalizilor și a mamelor văduve.

Onor. Croitoria

Weisz Stefan

din Arad,
Strada Eminescu No. 15

Fabrica

Ioșif Waisz

Strada Episcopiei No. 48
urează clienții sări și fericiți

Ioanovicu et. Hartmann

S. I. N. C.
Bijuterie
Arad, Bulev. Regina Maria No. 26

Onor.

Magazinul Textile Engros

Scharle & Andre

Cirici Aurel

Arad, Str. Berthelot 8 Tel. 20-51
Depozit de hârtie engros. Mare asortiment în tot felul de hârtii pentru tipografia, librării, apoi hârtii de ambalaj, pungi de hârtii etc.

Anunț

Preluând **INTREPRINDEREA DE SAPUNĂRIE ȘI PREPARARE CHIMICE**, dela **DI VASILE HULBAN**, rog pe toți acei cari au vreo pretenție față de fostul proprietar să anune până la data de 10 Ianuarie 1944 subsemnatului.

Arad, la 20 Decembrie 1943.

ALEXANDRU N. PORUȚU

Arad, Str. Școlari Nr 11/13

In atenția publicului

„Ca urmare la publicațiunile făcute anterior Ministerul Finanțelor, în înțelegere cu Banca Națională a României, aduce la cunoștința publicului, că ultimul termen pentru retragerea din circulație a biletelor de 1, 2 Lei, 5 Lei, 20 Lei și 100 Lei (emise de Banca Națională pentru și în locul Ministerului Finanțelor) expiră la 31 Decembrie 1943.

„Preschimbarea acestor bilete se face la Banca Națională a României din București, Str. Lipscani No. 25 și la toate Casele Băncii din țară.

„De la data de 31 Decembrie 1943, toate aceste bilete își pierd puterea de circulație, ele vor fi însă primite în tot cursul lunii Ianuarie 1944, la casierii publice în conșul impozitelor datorate Statului.

S. A. Intreprinderea

Hotelul „VULTURUL ALB”

Arad
Telefon 1146—2181
Apă rece și caldă, încălzire centrală, conform modern, servicii prompt

I. MOTIU

Magazin de modă
Arad
Piața Avram Iancu No. 19
Fis-a-vis cu str. Meșteru

FRAȚII BERNYI Arad

Magazin de haine blămate și modă
Tel.: 18-72
Firma înregistrată în Reg. Comerțului de pe lângă Camera de Comerț și Industrie Arad sub No. 14/1931

Magazin de modă și manufactură

Ioan Benasi

Bulev. Regele Ferdinand No. 21

„Mobiltex”

Țesătorie și magazin de desfăcere confecțiuni, produse proprii de prima calitate

Fabrica: Str. Kogălniceanu 45

Magazinul: Strada Meșteru 5

Restaurantul Gălbui S. F. S.

Arad
Propr. Ilie Gălbui
Măncări alose, beuturi răcoroase

ARADUL CULTURAL-SOCIAL-ECONOMIC

ARADUL IN PLINĂ ACTIVITATE EDILITARĂ Informații

Cum se prezintă lucrările tramvaiului -- Asfaltări destrăzi -- Cum se prezintă periferia

Deși ne aflăm în plin război, totuși printr'o bună gospodărie și printr'o înțelegere deplină a conducătorilor noștri asupra nevoilor și sacrificiilor cetățenilor, se activează din plin în toate domeniile publice.

La Arad, prin bună conducere a dlui Dr. Octavian Lupș primarul Municipiului, care a pus efigia energiei și tinereții d-sale tuturor lucrărilor edilitare începute, se activează din plin.

Lucrările tramvaiului comunal se află într'un stadiu destul de înaintat, așa încât curând vom putea asista la inaugurarea liniei de tramvai, dela gară și până la Piața Avram Iancu.

Prin această realizare se ușurează foarte mult mijloacele de locomotie ale publicului Arădan, mai ales că Aradul se află în plin progres, luând pe zi ce trece o dezvoltare tot mai mare, din toate punctele de vedere.

Ceva mai mult, că printr'o înțelegere deplină, la terminarea lucrărilor, s'a ținut foarte mult seama de interesele uzinei electrice, nelegându-i drepturile și nepăgubindu-se cu nimic nici Primăria.

ASFALTĂRI DE STRAZI

Sub regimurile polițice de ordinoră, s'au făcut o serie de lucrări edilitare, în special asfaltări de străzi. Înă s'a constatat -- fără a se putea cine poartă vina -- că aceste lucrări au fost cât se poate de prost făcute, încât în fiecare an, au necesitat reparații parțiale și chiar totale pe toate străzile asfaltate de Soc. Arădană, care nu se știe ce a determinat-o să și respecte contractul așa cum s'a înțeles.

Regimul Maresalului Ion Antonescu.

Teatrul Comunal Arad

„E F R A I M” dramă în 4 acte de Prof. Eugen Ceonța

D. profesor Eugen Ceonța, o figură bine cunoscută în Arad, refugiat dela Oradea, a scris o piesă de teatru intitulată „Efracim” pe care a ținut s'a joace pe scena Teatrului comunal din Arad, în cadrul oficiului educației tinerețului, cu elevii secției artistice dela liceul „Moise Nicoară”-Arad.

Regia piesei a ținut s'o facă însuș autorul, care a fost dirijat de d. prof. Vasile Mocanu, iar balețul școlăi de coreografie de Eghy Ghysa.

Acțiunea acestei drame se petrece pe timpul nașterii Mântuitorului, având ca fond neleguriile făptuite de Irod împăratul Iudeii și a cămatarului Iosua, ridicat de Irod la cele mai mari ranguri din cauza lingușirilor pe care știa a întreprindea pe lângă acesta.

Un tânăr scriitor numit Efracim, căuțca a combate nelegiuirile acestora, implinând nedreptățile ce se făceau poporului pe care-l jefuia fără milă, ei trăind în desfrâu și orgii.

Tânărul scriitor este întemnițat Iosua căuțcând a-i necinști soțea, pe tânăra Ana. În cele din urmă însă răul cedează în favoarea binelui și Irod care omorâse pe toți pruncii sub doi ani din împărăția sa, pentru a putea astfel pierde pe Isus care se vestea a fi un mare împărat și de care se temea, omoară pe Iosua și apoi se otrăvește, mai ales că vede totuși prăbușindu-se în jurul său.

Titlul cum este condusă acțiunea, cum și interpretarea dată de tinerii artiști află încă pe băncile școlăi, au făcut din drama „Efracim” o piesă plăcută, atrăgă, plină de dramatism, clasând astfel pe autorul ei, printre elementele de vârstă ale scriitorilor dramaturgi.

Aradul, nu se poate decât mândri cu un astfel de cetățean de eliță.
Ion Pavel Dumitrescu

nescu s'a căuțat a se pune capăt acestor feluri de lucrări subrede, care s'au aducea decât pagube morale și materiale Statului.

La Arad, sub primăriațiul dlui Dr. Cornel Radu și acum recent su primăriațiul dlui Dr. Octavian Lupș, actual primar al Municipiului, s'a realizat asfaltarea ungi mare număr de străzi, solid și eu principii de cinste, pentru nu se mai de ocazia de bărfire din patea cetățenilor.

Cum piața din fața primării Municipiului avea o situație destul de rea, d.

dr. Octavian Lupș primarul Municipiului a căuțat să-i schimbe fața, asfaltând-o complet, așa încât astăzi a căpătat un aspect cu totul nou.

Iată dar în scurte cuvinte că atunci când omul vrea, realizează lucruri mari.

CUM SE PREZINTĂ PERIFERIA

În ce privește periferia, sunt unele cartiere care au mare nevoie de unele imnunățări, străzile având gropi și lipsă de piatră. Într'un articol viitor, vom vorbi și de alte aspece edilitare ale Aradului, obiectiv și sincer.

I. P. D.

PENTRU CETITORI

Cu începere dela 1 Ianuarie 1944, ziarul „DACIA” continuă a pune la dispoziția publicului arădan două pagini zilnice, având reporiagii, articole și informații, ce interesează probleme economice, culturale, sociale, etc., locale și din regiune.

Colaborează D-nii: Profesor I. D.

Da bleiciu și Ion Pavel Dumitrescu.

Conducerea administrativă -- d. Ion Mândreici în calitate de inspector administrativ al ziarului.

Sediul ziarului se află în acelaș loc, adică Arad, Str. Mărășești Nr. 1, Telefon Nr. 11-28.

Serbarea pomului de Crăciun la Industria Textilă Arădană

Joi 23 Decembrie, la orele 4 după amiază, a avut loc în sala Teatrului Comunal din Arad, serbarea pomului de Crăciun, organizată de secția „Muncă și Lumină” a întreprinderii „Românești Industria textilă arădană” S. A.

Serbarea, care s'a bucurat de prezența unui public foarte numeros și select, a început prin „Imnul Regal”, executat de corul secției „Muncă și Lumină”, programul continuându-se apoi astfel.

„O ce veste minunată”, colindă arm. de Octavian Lipovan, executată de corul Secției „Muncă și Lumină”. -- „Nouă azi ne-a răsărit, colindă de Gh. Kiriac, executată de corul Secției „Muncă și Lumină”, dirijat de dl. prof. Octavian Lipovan. -- „Cuvântul de Crăciun către muncitori al dlui director general Toma Marușteriu. -- „Dat' in' de Crăciun”, interpretate de muncitorii Secției „Muncă și Lumină”, cu distribuția: Mos Ion: Tiberiu Rusu, Nana Veta: Ana E. Copoltz. Petru lui Cursariu: Petru Banciu. -- „La colindat cu Steaua”. -- „Dansuri Naționale”: Călușerii, executat de echipa de dansuri a Secției „Muncă și Lumină”. -- „Pleașă Lina”, colindă de N. Ursu, executată de corul Secției „Muncă și Lumină”, condus de Petru Banciu. -- „Dansuri Naționale”: Mureșanca, executat de echipa de dansuri a Secției „Muncă și Lumină”. -- „Capra” jucată de: Ioan Roșu, Ioan Hăbălcă, Dimitrie

Coștea și Gheorghe Muntean. -- „Hora”, de Octavian Lipovan, executat de corul Secției „Muncă și Lumină”. -- „Nașterea Domnului”, tablou sfânt, executat de muncitorii și muncitoarele Secției „Muncă și Lumină”. -- „Solo de voce”, executat de d-ra Vioreca Roxin. -- „Vicleimul”, interpretat de funcționarii și muncitorii Secției „Muncă și Lumină.”

Serbarea ia sfârșit cu împărțirea darurilor pentru copiii muncitorilor și cu două cântece: „O brad frumos”, și „Cântecul orfanei, executate de d-ra Elena Ionescu

Subliniem cu deosebire „Cuvântul de Crăciun către muncitori” rostit de d. director general Toma Marușteriu, care printru frumoasă allocuțiune a umplut de bucurie inimile numeroșilor muncitori și muncitoare ai întreprinderii.

Deasemeni meriță subliniere darurile num'roase cu care întreprinderea a adus mângăere muncitorilor săi, care își îndeplinesc conștiințios și cu devotament rolul lor de luptători ai frontului intern.

Prin serbarea datinelor de Crăciun, „Industria textilă arădană” a arătat că înțelege ne dențin chemarea vremurilor de azi și îndrumările Conducătorului țării.

Mobilizarea pentru lucru in industria agricolă țărăneasă pe anul 1944

Sindicatul Industriei Agricole Țărănești aduce la cunoștința proprietarilor de mori țărănești și prese țărănești de ulei că potrivit instrucțiunilor Marei Stăi Major, se acordă mobilizări pentru lucru pe anul 1944, astfel:

La morile țărănești de apă, numai morarul;

La morile țărănești cu motor, cu pietre sau valțuri, morarul și mecanicul morii;

La presele țărănești de ulei, conducătorul preseii și prăjitorul.

Toț personalul mai sus arătat trebuie să fie grad inferior și să aibă vârsta de 37 ani.

Cei ce îndeplinesc condițiunile arătate mai sus vor întocmi și depune la Ca-

merile Agricole in termen de 10 zile sau până la 7 Ianuarie 1944, următoarele acte oficiale:

Certificat eliberat de postul de jandarmi, care va cuprinde: numele și prenumele celui ce cere mobilizarea pentru lucru, Ceroul de recrutare, unitatea, gradul, contingentul, numărul matricolei, numărul ordinului de mobilizare ce posedă in prezent.

Certificat de naționalitate și origină etnică, eliberat de primărie;

Extract de naștere;

Certificat eliberat de Primărie in care se va arăta felul industriei agricole și dacă este in funcțiune, situația, pregătirea și funcțiunea profesională ce are la moară sau presă accl ce cere mobilizarea pentru lucru.

Contrabandă cu brichee. -- Într'un proces verbal de cercetare al chestirii de poliție din Arad, a fost arestat și înaintat parchetului dl. ... edria, din Petrila-Bihor ... prins în orașul Arad cu ... băncă de peste graniță în ... și pe care încerca să le vândă ... bucată. Se fac cercetări spre a se găsi încă banda cu care era înclă ... tură. Brichetele au fost contocate și ... date C. A. Măului.

Servitoare moartă. -- P. ... de 22 ani, din comuna Vărnă ... angajată în str. Vichentie ... unde, in lipsa stăpânului ... farat mai multe haine și ... boare. Servitoarea a fost ... înaintată a parchetului, in ...

Un pensionar ... p. ... lae Mizinea, pensionar de ... str. Mitropolitului Andrei ... bătut de sărbători. După ... re a localului unde s'a ... în drum spre casa s'a v ... de a legitima un grup de ... după părerea sa, făcând ... a ată legitima. Nicolae ... ea este ... comisar de poliție și ... decât un pensionar care ... ciună. Arestat și condus la ... ciar al chestirii, înclăbată a ... parchetului pentru delicia ... pat o funcțiune publică.

COMISIUNEA PENTRU CONTROLUL SEMIFABRICATELOR DE PIELĂRIE, se compune din următorii membri: Șef, Tr. Trimbiționi, ca reprezentant al Secretariatului de Stat al Industriei, Comerțului și Mincilor, in calitate de ... comisiunii; Dr. A. T. Muresan, ... A. P. Gr. Alexandrescu, in calitate de delegat al fabricii de ... cărie; Stoicanței Nicolae, muncitor, ... băcări; Dumitru Sfăru, in calitate de delegat in calitate de delegat al ... de pielărie angrosiști.

TIMPUL DE SOMN. Ministerul Culturii a dispus ca ... internare să ia măsuri ca ... dormi cel puțin opt ore in ...

PREȚURILE GREUTĂȚII. PORCELAN cilindric emal ... matoarele: Greutățile de 5 kg ... cu 40 lei buc., de 10 kg. ... kg. cu 75 lei, de 50 kg. ... kg. cu 145 lei, de 200 kg. ... kg. cu 365 lei bucata. Pe ... prevăzute de art. 109 din ... pentru aplicarea sistemului ... suri și greutatei s'a admis ... verificarea greutateilor de ... rite cu un șiraj de email. ... vor face de următoarele ... 100, 50, 20, 10 și 5 kg.

Infiițarea unei cinematografe în Arad

In ziua de 25 Decembrie (Ziua de Crăciun) sa deschis cinematograful „Royal” in ... Nr. 2, lângă restaurantul ...

Cum Aradul este un oraș în progres, infiițarea acestui cinematograful, distracții a fost salutată cu ... frumoase, conducătorii ... cinematograful, pr ... program in ... mească pe deplin, prețurile ... cineați al Aradului.

Totdeodată trebuie să ... tur că in cinematograful ... punde și din punct de vedere ... având instalații ultra ... spațios, bine aerisit și ... salubritate ce nu lasă ... Într'un articol viitor ... cineați de filmele ce ...

ULTIMA ORA

Situatia fronturilor

Dela cartierul general al Führerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

La nord de Kirovograd, trupele noastre au luat prin asalt mai multe localități, în ciuda rezistenței crâncene a inamicului, și au împingut pregătite sovietice printr-o înaintare făcută prin surprindere.

În spațiul dela Jitomir inamicul și-a învârit atacurile. În lupte grele, vârfurile sale de atac au fost oprite la sud-est de Jitomir. Mai spre nord, au dat greș toate atacurile inamicului. În total, au fost nimicite 41 tancuri inamice.

În sectorul Koresien, sovieticii au trecut deasemenea în atac în cursul zilei de ieri, după o pregătire puternică de artilerie și cu sprijinul numeroaselor tancuri. Lupte crâncene sunt în curs.

La Vitebsk au fost găzduite din nou toate încercările de străpungere ale inamicului. Contraatacuri imediate au alungat pe sovietici din multe pătrunderi.

În Italia de Sud ziua a trecut în liniște, afară de un atac fără succes dat de inamic la nord de Venafro.

În regiunea maritimă delu Biscaia au avut loc, dela 27 până la 29 Decembrie, lupte navale între bărci distrugătoare și torpiloare germane și forțe navale ușoare britanice. Aviația proprie și inamică a intervenit fără încetare în aceste lupte. În cursul luptelor crâncene s'au produs stricăciuni în amândouă părți.

Victoria finală va fi a Germaniei

Berlin, 30. (Rador.) — Gauleiterul Sauckel, însărcinatul general cu problema muncii germane, a adresat un apel tuturor întreprinderilor de războiu germane în care a subliniat că alături de vitejia fără seamăn a soldațului german, cele înfăptuite de întreprinderile care lucrează pentru războiu sunt de asemenea o garanție și pentru anul ce vine, că victoria finală va fi a Germaniei.

Gauleiterul Sauckel își termină apelul cerând tuturor ca și în acest an nou de războiu să depună toate eforturile lor pentru a construi arme și mai bune și mai puternice ca în anul trecut, numărul lor fiind deasemenea destul de mare.

Lupte între forțele navale germane și engleze

BUCUREȘTI, 30. S. P. P. transmite: Potrivit unei știri din Berlin în golful Gascóniei se desfășoară de mai multe zile lupte între forțele navale germane și engleze.

Aviația a intervenit fără încetare în aceste lupte. Se semnalează avarii pe bordul vaselor și deoparte și de alta.

S'a observat însă că un crucișetor britanic, care voia să intervină în luptă a fost atât de grav lovit încât a fost nevoit să părăsească lupta.

Numeroase vase aliate au sosit la Gibraltar

BUCUREȘTI, 30. S. P. P. TRANSMITE: O ȘTIRE SCURTĂ DIN MADRID AFIRMĂ CĂ ÎN PORTUL GIBRALTAR AU SOSIT 77 VAPOANE MAJORITATEA CU O DEPLASARE DE PESTE 10.000 TONE. POTRIVIT ACELEIAȘI ȘTIRI UN ALT CONVOI DE 29 VAPOANE S'AR FI ÎNDREPTAT SPRE MEDITERANA.

Mai mulți generali francezi din Alger s'au refugiat

BUCUREȘTI, 30. S. P. P. transmite: Din Lisabona se află că în afară de generalul Novars, care de mult timp se

Sovieticii n'au reușit să rupă plasa apărării germane pe frontul dela Jitomir

Luptele navale din Golful Biscaia. Nouti succese ale marinei japoneze

află în Portugalia au mai sosit la Gibraltar generalul Lang și col. Maivay. Aceștia au plecat din Africa de Nord din cauza atitudinii lor anticomuniste.

Ei și-u dat seama că situația lor a devenit ericuloasă în momentul în care influența comunistă s'a accentuat în comitetul dela Alger.

Marea bătălie de iarnă dela Jitomir

BERLIN, 30 DNB. Biroul internațional de informațiuni comunică privitor la luptele depe frontul din răsărit:

În marea bătălie de iarnă dela Jitomir unde sovieticii sperau să zdruncine aripa sudică a frontului german din răsărit, armele germane au obținut și ieri importante succese defensive. Ca și în zilele precedente sovieticii au atacat și ieri cu formațiuni blindate masate la sud de autostrada Kiew—Jitomir încercând să ajungă în flancul și spatele instalațiilor defensive germane, prin manevre de încercuire de mari proporții. Timpul cetos a favorizat intențiile sovieticilor însă ele au eșuat toate față de vigilența și forța defensivă a unităților germane. Deși sovieticii au reușit și ieri să câștige câțiva kilometri de teren totuși nu au fost în stare să rupă plasa apărării germane și nici să pătrundă în adâncimea spațiului de luptă. Unitățile de infanterie și de tancuri germane prin apărarea mobilă de multe ori defensivă a pricinuit bolșevicilor

lor mari pierderi sângeroase. Până la căderea srii au fost distruse în flancul de sud, de ambele laturi ale autostrăzii 41 tancuri și numeroase obuziere grele sovietice. Mai multe sute de avioane de bătălie asprăjinit acțiunea continuă prin atacuri dela mică înălțime.

În lupte defensive îndârjite bombele și armele de bord ale aviației au lovit pozițiile de pregătire ale tancurilor nimicind alți 19. Afară de aceasta au fost reușite la acere 13 obuziere ale bolșevicilor prin lovituri în plin. O divizie sovietică de deșușai care a fost pregătită pentru atac de flanc, a putut fi nimicită complet de o formațiune de 100 de avioane deluptă. În cursul ultimelor atacuri de noapțe câteva sute de bombardiere au atacat liniile ferate și șoselele din regiunea Kievului. Cu acest prilej au fost incendiate numeroase trenuri pentru transportul trupelor. Pierderile sângeroase ale bolșevicilor au fost neobisnuit de grele.

Luptele desfășurate în Golful Biscaia

lupte aeriene și marine desfășurate în ultimele zile în Golful Biskaya, cercurile militare germane au făcut o dare de seamă din care rezultă că este vorba de lupte între distrugătoare și vedete torpiloare germane și forțe navale ușoare britanice.

În aceste lupte cari s'au desfășurat între 27 și 29 Decembrie au intervenit și forțele aeriene germane și britanice. După știrile sosite până Miercuri luptele încă nu sunt încheiate. S'au produs pagube de ambele părți. Un crucișetor britanic a fost lovit așa de grav, încât

Atacul forțelor navale britanice ușoare din Golful Biskaya, este considerat de cercurile militare germane ca o manevră de neliniștire. Tot așa sunt considerate întreprinderile ocazionale a aliaților din raza coastei de vest a Europei ca fără nici un rost strategic, servesc numai în scop de recunoaștere și de neliniștire. În tot cazul atacurile de acest fel s'nt făcute pentru a sprijini propaganda de invazie. La întreprinderi asemănătoare trebuie ținut cont în viitorul apropiat.

Succesele marinei japoneze

Tokio, 30 (D.N.B.). — Unitățile marinei japoneze au scufundat în intervalul de timp dela 15 până la 27 Decembrie în regiunea Noua Britanie, mai mult de 118 vase de război inamice, vase de transport și alte vase. Au fost grav avariate mai mult de 19 vase și au fost doborâte 212 avioane. Recapitularea rezultatelor luptelor trupelor imperiale ale marinei, din diferitele secioare est următoarea: la capul S't. Marcu au fost scufundate 2 crucișetore, 2 vase torpiloare, 18 sau 19 vase de debarcare, mai mult de 11

vase de debarcare mai mici. Au fost avariate: 1 crucișetor, 2 distrugătoare, 18 vase de transport, 1 barcă de debarcare, 1 vânător de submarine, 3 vase mari de debarcare și un mare număr de vase mai mici de debarcare. Au fost doborâte mai mult de 38 de avioane.

În sectorul golfului Bergen au fost scufundate 2 crucișetore mari, 2 vase de transport mari. Au fost avariate 3 vase mari de transport și au fost doborâte 20 avioane. În sectorul Rabaul: au fost doborâte

Papa Pius al 12-lea condamnă atentatele teroriste asupra Romei

ROMA, 30 (RADOR). — CORESPONDENTUL AGENȚIEI D.N.B. COMUNICĂ: PAPA PIUS AL 12-LEA A PRIMITMIERCURI GARDA MOBILĂ AL CAREI CONDUCĂTOR PRINCIPELE FRANCISCO CHIGI DELLA RAVENA A EXPRIMAT CELE MAI BUNE URĂRI ALE ACESTUI CORP CU PRILEJUL ANULUI NOU.

POSTUL DE RADIO ROMA SEMNALEAZĂ CĂ ÎN RĂSPUNSUL PE CARE LA DAT PAPA S'LA AGĂTAT PROFUNDA SA ÎNDIGNARE CU PRIVIRE LA ATACUL TERORIST ANGLO-AMERICAN ASUPRA CETĂȚII VATICANULUI, CA ȘI ÎN RĂSPUNSUL DAT CU PRILEJUL URĂRIILOR DE CRĂCIUN, PREZENTATE DE COLEGHIUL CARDINALILOR, PAPA A CONDAMNAT BOMBARDAREA LOCURILOR SFINTE ALE CRESTINĂȚĂȚII AUTORIZĂ ACESTOR ATENTATE DECLARĂ PAPA ÎN MOD TEXTUAL — AU VIOLAT CU RUNA ȘTIINȚA LIBERTATEA ȘI INDEPENDENȚA MIȘIUNII NOASTRE ECLESIASTICE."

PAPA A MULȚUMIT GĂRZII MOBILE PENTRU CURAJUL ȘI DEVOTAMENTUL CEL ARĂTĂ ÎN TOATE ACESTE MOMENTE CRITICE.

151 avioane. În sectorul Kavieng au fost doborâte trei avioane. În apele dela nord de insula Bougainville a fost scufundat un vas de războiu neidentificat.

Pierderile japoneze se cifrează la 73 aparate.

Anglo-americanii au bombardat Roma

BUCUREȘTI, 30 S. P. P. transmite: Marți la prânz numeroase avioane anglo-americane au sburat deasupra Romei și au aruncat bombe de mare calibru asupra cartierelor muncitorești.

Berlinul a fost din nou bombardat

BERLIN, 30 (RADOR). — MIERCURI 29 DECEMBRIE, SEARA TARZIU CAPITALA REICHULUI A FOST DIN NOU OBIECTUL UNUI RAID TERORIST, EXECUTAT DE FORMAȚIUNI CONSIDERABILE DE AVIOANE DE BOMBARDAMENT BRITANICE.

ACESTEA, PROFITÂND DE CERUL ACOPERIT DE NORI, AU ARUNCAT BOMBE EXPLOSIVE ȘI INCENDIARE ASUPRA CARTIERELOR CU POPULAȚIE DENSĂ.

O groaznică nenorocire în Spania

Patru frați omorâți de o grenadă

MADRID, 30 (Rador) — O impresionantă nenorocire s'a produs Miercuri în apropiere de comuna Tore la Viga din regiunea Sierra. Patru frați anume Josa, Juan, Jesus și Vicente împreună cu tatăl lor se aflau la munca câmpului. Unul din frați a lovit cu casmaua o grenadă rămasă neexplodată în pământ din timpul războiului civil. Făcând explozie grenada a omorât pe cei patru frați. Tatăl lor care se afla ceva mai departe a fost grav rănit.

Accidentul este și mai tragic prin faptul că părintele pierduse pe cel de al cincilea fiu al său în războiul civil în luptele date în regiunea fluviului Ebru.

O impresionantă ceremonie militară la Sofia

SOFIA, 30 (Rador) — Corespondentul agenției DNB comunică:

Pe Piața din fața școlii militare de ofițeri de rezervă a avut loc Miercuri înaintarea la gradul de plutonieri a viștorilor ofițeri de către ministrul de războiu generalul Ruseff.

La această ceremonie militară a asistat șeful de Stat Major împreună cu numeroși ofițeri.

Cu acest prilej ziarul Slovo serie că tinuta elevilor școlii militare a fost mult apreciată de șefii militari.

D. Churhill a plecat într-o localitate necunoscută

GENEVA, 30 (Rador) — După cum anunță serviciul britanic de informații se află din izvor competent din Londra că d. Churchill a părăsit localitatea în care se afla până acum pentru a petrece câteva săptămâni într-o localitate a cărei nume nu se precizează.

DACIA prezentă pretutindeni

ȘTIRI DIN PLASA GĂTAIA

BERECUȚA

ACHITARE DE IMPOZITE. D. Popovici Uros, aduce mulțumiri contribuabililor din satul Berecuța, pentru achitarea în întregime a impozitelor lunare și pășunat. Se știe, că, locuitorii comunei Berecuța sunt puțini la număr dar prin vrednicia, cinstea și încrederea datorită de cetățeni, au ajuns să fie apreciați și iubiți de toți conducătorii lor. D. Percepitor de încasări, în Erceanu, un distins și harnic slujitor al statului, ne informează că contribuabilii d-sale, din comunele: Berecuța, Mânăstire și Sângeorghe, au plătit până în prezent 80%—90% din impozitele către stat.

GĂTAIA

TERMINAREA CLASĂRII. În toate comunele din plasă s'a terminat arca eșilor și a trăsărilor. Clasarea făcută de-o comisie compusă din: căpitan Boldie Nicolae, dr. Lauer, Chiu Emil secretar de plasă, delegatul Ministerului de Interne, agent Ernau Ioan, delegatul Ministerului de Interne și Nedelcu Iuliu, delegatul Ministerului de Agricultură.

REDESCHIDERE DE BIPOU. Tinsul avocat d. Petru Ișfan, fiul primar Octavian Ișfan din comuna Berecuța, demobilizându-se și-a reșchis biroul avocațial în fostul sediu operativ din casa d-lui Lelea, Iaia.

CONFERINȚA ÎNVĂȚĂTOAREAS. În ziua de 7 Dec. a. c. toți învățătorii plasei, au fost convocați în ședință, către d. subinspector școlar Ioan Tălcăreanu s'a ținut la școala din loc. D. Inspector I. Taban, arată schimbările făcute în programa curșii suprar și după ce explică metoda practică învățământului sup. apimiar, face la toți colegii, de-a depune fiecare o idee deosebită, pentru aplicarea pro-

gramei noi. La discuții au luat parte d-nii: Tomescu Petru, Căpreanu Ioan, Dabici Eugenia și alții.

— MOARE SUBIT LA REGIMENT. Locuitorul Ioan Știopu, de 32 ani, plecând la concentrare, moare subit la regimentul său de Artilerie din Arad. A fost adus acasă în Gătaia, unde a fost înmormântat în ziua de 8 Decembrie. Au rămas neconsolați 2 copii și soția.

CLOPODIA

— FUNCȚIONAREA CANTINEI ȘCOLARE. Cantinei școlii primare de stat din loc. a început să funcționeze din 15 Oct. a. c., sub conducerea d-ilor: Boldureanu Gruița, Călin, Andrei Liviu învățători și a d-soarei Servoda Elisabeta maiestră. Celor 35—40 elevi, li se servește zilnic 2 feluri de mâncare caldă.

— AJUTOR PENTRU BISERICA. D. Ministrul Petala, fiul d-lui General Nicolae Petala, intervenind la Minister s'a acordat un ajutor de 800.000 lei pentru continuarea edificării bisericii ort. rom. din localitate. D. Octavian Furlugeanu, Major în rezervă, fost Senator și Prefecț al județului Timiș, a obținut un ajutor de 20.000 lei, dela U. D. R., tot în același scop. Comitetul parohial din loc. sub conducerea harnicului preot Surducănu și-a reșchisului învățător Boldurean G., au început a comanda materialul lemnos și metal necesar pentru edificarea lăcașului sfânt. Cinsie și recunoștință marilor români d-ilor: Ministrul Petala, General Nic. Petala și Octavian Furlugeanu, cari atât în trecut cât și în prezent știu să dea pildă, sprijinind biserica, școala și tot ce este bun și frumos, pus în serviciul neamului și al țării.

SEMLACUL-MARE

— TRANSFERARE DE NOTAR. D. Ghedeon Gărbaci, a fost transferat dela Sânmihail-german, notar în comuna Semlacul-mare, în locul d-lui notar Vesel Alex. plecat în altă parte.

primarii din plasă, d-nii Ing. Martin Negrea șeful Ocolului Agricol Ciacova, dr. Boeru medic de circ., dr. Gruber Francisc medic veterinar, Uzon șeful biroului de stație Ciacova, d. șef de post Trifu Musteș Gh. președ. Cooperativei 10 Mai, reprezentantul percepției Babeș N. Au luat parte notarii și primarii comunelor: Jebel, Obad, Ghilad, Pădureni, Tolvădia, Dolat, Toger, Giera, Petroman, Berini, Mondoniș și Ciacova. În această ședință s'au discutat numeroase probleme de importanță locală.

forurilor superioare, în ziua de 19 Decembrie orele 13—15 p. m. s'a făcut inaugurarea cursurilor țărănești, într-o sală a școlii primare de Stat Nr. 1, din Receaș, în prezența autorităților locale. Cursurile vor dura până în Martie 1944, ședințele urmând a fi ținute pe rând de toți intelectuali din Receaș.

Prohaska, a creat recent taxa curentului electric în mod retroactiv, fără ca un preaviz să fie făcut consumatorilor. Așa fiind, credem că această majorare, din Aprilie a. c., nu corespunde raporturilor echitabile dintre uzină și consumatori. Populația își exprimă și pe această cale dorința ca uzina să revină asupra acestei hotărâri de urcare retroactivă a taxei de curent electric, și roagă în același timp Primăria orașului să intervină la forurile competente pentru satisfacerea acestei cereri juste.

Ședința Comitetului de Patronaj ținută la Prefectura Județului Caraș

Oravița, 30. — În sala de recepție dela prefectura județului nostru a avut loc zilele acestea sub președinția d-lui col. Th. Theodorean, prefectul județului, o importantă ședință a comitetului de patronaj. Au luat parte d-nele Cornelia Drugărin, Octavia dr. Runcan și Iuliana Nichita, secretara socială a comitetului de patronaj, d-nii locot. col. Anton Luca, comandantul garnizoanei, Dobrei Arsenie, subprefecț, dr. Ioan Fira, medicul primar al județului, dr. Gheorghe Fara, Virgil Musta, protopop, Ilie Ruzmair, profesor, dr. Ioan Danicico, directorul spitalului, Cardaș Constantin, administrator financiar, I. Lugojan, inspector școlar, Traian Roșca director administrativ și Ioan Bogdan, șeful biroului ad-tiv.

Intrându-se, la ordine de zi, d. prefect aduce la cunoștința generală gestul deosebit de nobil și patriotic al dlui mareșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, care a donat din produsele Guvernământului Transnistriei, pentru invalizi, vâ-

duvele, ortanii de război și populația săracă din acest județ, o importantă cantitate de alimente care urmează să fie distribuite cu prilejul sfințelor sărbători în condițiile următoare: Reșița plasă, 6.000 kg. porumb, 2.000 zahăr, 1.000 săpun, 4.000 grâu; Reșița oraș; 4.000 kg porumb, 1.000 zahăr, 500 săpun, 2.000 grâu, Oravița plasă 6.000 kg porumb, 2.000 zahăr, 1.000 săpun și 4.000 grâu; Oravița oraș; 4.000 kg porumb, 1.500 zahăr, 750 săpun și 3.000 grâu; Boșca-română; 5.000 kg porumb, 1.000 zahăr, 1.000 săpun, 4.000 grâu; Sasca-montană, 5.000 kg porumb, 2.000 zahăr, 2.000 săpun, 8.000 grâu; Moldovanouă; un vagon porumb, 5.000 kg. zahăr, 500 săpun și un vagon de grâu.

Toate aceste vor fi distribuite la domiciliul celor în drept, fără de nici o cheltuielă sau spese de transport.

În această ședință s'au mai luat o altă serie de importante măsuri pentru ajutorarea populației nevoiașe.

Frumoasa manifestare creștinească dela Fabrica Textilă din Lugoj

Lugoj, 30. — Ca în fiecare an și de data aceasta serbarea Pomului de Crăciun la Fabrica Textilă din Lugoj s'a celebrat într'un cadru solemn cu un program bogat întocmit de conducerea secției „Muncă și Lumină”. Au fost prezenți d-nii colonel Stăinar, prefect; colonel Hidu, primar; colonel Nichita; Colonel Apostolescu; colonel Sârbu; Cristea, administrator financiar; d-nele Erzilia dr. Petrovici; Vețuța dr. Popovici, Hermina Chevereșan, d-nii Nicolae Popescu, șeful poliției, Preot Jigoria; Ing. Miclescu Nicolae președintele consiliului de administrație, Crigore Popescu cu d-na, director; Victor Chevereșan, director, N. Ciato, director; Căpitan Pătrășcoiu cu d-na; Pop inspector M.L.; Ion Perju șef de vamă cu d-na; Dr. Jianu Alexa, procuristul fabricii; avocat Victor Curuțiu, corpul funcționarilor dela Fabrica Textilă și dela birourile comerciale „Lutex”.

Au vorbit d-nii Victor Chevereșan, director și Pop, inspector M.L.

Programul serbării a început cu colinde cântate de corul M.L. al „Indus-

triei Textilă” dirijată de d. prof. Simia. Urmează declamări și dansuri naționale executate de elevele școlii primare „Industria Textilă” sub conducerea d-nei Elena Perju și copiii dela grădinița fabricii condusă de d-soara Angela Pințea. Serbarea s'a încheiat cu piesa „Baba Floarea”, regizată de d. Nicolae Firivă și d-na Valeria Bugarin, conducători ai secției „Muncă și Lumină” și a fost jucată cu mult succes de muncitorii fabricii.

Prin grija dlor Gheorghe Popescu și Victor Chevereșan s'au distribuit 60 perechi bocanci, 25 pitoane, 32 costume de haine; fiecare muncitor a primit câte 2000 lei și 4 m. pânză, adică în total 360 pachete pentru muncitori. S'au mai distribuit 220 pungi cu bomboane. Suma totală a darurilor distribuite de Fabrica Textilă a muncitorilor ei întrece 2.500.000 (două milioane cinci sute mii) lei.

Totodată s'a instalat în colonia fabricii, pentru muncitori, un aparat de proiecție cinematografică, în preț de 420.000 lei.

MANIFESTAȚIE PATRIOTICĂ LA GIROC

Succesul scenei „Crăciunul pe front” a Dnei Letiția Vișoiu

La marele praznic al Nașterii Domnului, în comuna Giroc-Timiș, a avut loc o frumoasă manifestație patriotică, organizată de „Astra” locală, de sub președinția Părintelui Horia Vișoiu, cu concursul „Corului Bisericesc” și a „Fanfarei Bisericești” din localitate.

Programul acestei manifestații românești, executată în prezența unei numeroase asistențe, a fost alcătuit din „Colinde” cântate de „Corul Bisericesc” condus de Dl Inv. Ion Belengeanu, „Arde-

lene etc. executate de fanfara dirijată de tânărul Iones Pascaru, recitări și conferința Părintelui Vișoiu, care a vorbit despre Ocrotirea orfanilor”. La sfârșit s'a jucat de către tinerii: Ion Seiman, Iosif Marincu, Vasile Buibaș, Groza Petru Acea, Lazar Cosța, Roman Ciucu, Vichentie Cojiai și Horița Vișoiu, sceneta patriotică „Crăciunul pe front” a D-nei Letiția Vișoiu.

Venitul serbării a fost dăruit în întregime pentru Orfanatul din Timișoara.

Exemplul credincioșilor din Secusigiu

Prilejul ategerii de preot din comuna Secusigiu, ne face să subliniem exemplul românilor Secusigieni, cari într'o impresionantă solidaritate, și-au ales ca păstor sufletec, pe fiul comunei, pâr. doctorand prof. Gheorghe Șepețeanu. Din 188 de voturi exprimate, 182 de voturi, au fost date pentru alesul sufletelor lor, Părintele Gheorghe Șepețeanu, prin munca depusă și dragostea ce o poartă Bisericii și credincioșilor, merită această cinstitură din partea acestora, în sulița cărora este hotărât a-și pune toată puterea

sa de muncă, sufletu și entuziasmul tineretii sale.

Majoritatea covârșitoare obținută de pâr. prof. Șepețeanu, este mărturie a aprecierii pe care i-a avut-o poporul Secusigean. Nu ne îndoiim, ca Sfinția Sa va fi un adevărat păstor sufletesc, care va semăna în ogrorul sufletesc al poporenilor săi, numai semințele iubirii ale credinței și nădejzii în Dumnezeu, împedind-le cu trandafila dragostei de Neam.

PAT. HORIA VIȘOIU

DIN PLASA CIACOVA

aprimani trecută s'a ținut la Ciacova ședință administrativă cu notarii și țării din plasă sub președinția dlui Tol primpretorul plasei. În această ședință s'au desbătut chestiuni de ordin administrativ.

ȘEDINȚA CONSILIULUI DE LABORARE. Zilele trecute s'a ținut la Ciacova ședință de colaborare al plasei Ciacova sub președinția dlui primar Gh. Tol, având ca secretar de plasă pe d. Ișfan Ioan.

DIN PLASA RECAȘ

BERBARE ȘCOLARĂ. — Școala de Stat Nr. 1, din Receaș, a organizat în sala Strieher o reușită scriere a copiilor de Crăciun. Din venitul scrisorilor s'a luat frumosa inițiativă de a ajuta cu încălziminte elevii orfani, fogații săraci ai școlii.

— DESCHIDERE CURSURILOR ȚĂRĂNEȘTE. — Potrivit dispozițiilor

DIN SÂNICOLAUL-MARE

— O NOUĂ FABRICA. — Comerciantul Romanior, fiul din Sânicolaul Mare, va deschide în curând în localitate o fabrică perii de dinți. Utilitatea nouii fabrici răspunde unei nevoi simțitoare, în vedere faptul că în țară nu avem o fabrică de acest fel, perile de dinți fiind importate până acum din Germania. Actualmente se fac demersurile pentru obținerea autorizației legale de înființare.

— SCURT CURENTULUI ELECTRIC. — a electrică din loc. S'au aj.

Petreceți de Revelion

la **Cafeneaua „Palace“**

Beuturi alese

Mâncări gustoase

Muzică de primul rang ¹²⁹⁶

Salonul de croitorie bărbătească

Urează onor. clienței sale

AN NOU FERICIT

Timișoara I, Strada Solderer Nr. 1.

1118

An Nou fericit dorește Onor. Clientelei

Cofetăria

„VENETIA“

Proprietar G. CARGNEL

Bulevardul Carol 6, La Maria

Inreg. No. 215/11273/942

An Nou fericit

dorește clienților locali și din provinciile

Restaurantul

Ștefan Rosenthal

Timișoara IV, P-ța Gen. Dragalina 4. - Telefon: 30-69 și 50-93. - Inreg 161/19319106

An Nou fericit

urează onor. clienței sale

CASA DE GHETE HELBERG și KRAMER

Timișoara I, Bdul Regele Ferdinand I. - Inreg. Of. Reg. Com. 3/106 | 35 1117

An Nou fericit

urează onor. clienței sale

ADRIAN A. MĂRZEA

Magazin de încălțăminte

Timișoara I, Piața I. C. Brătianu 3

Reg. Com. No. 315/11373/942 1275

An Nou fericit

dorește onor. clienților săi

ALBERT FERDINAND

Articole de parfumerie și fotografii

Timișoara IV, Bd. Berthelot 16

1274

An Nou fericit

dorește onor. clienței sale

ALEX. ARSENE CROITOR

TIMIȘOARA I.

Str. Paul Chinezul 3

1764

An Nou fericit dorește onor. clienței

Croitoria militară și civilă

GAGEA AUREL

Timișoara I, Piața Unirii Nr. 13

Inreg. Camera de Muncă 8697

1067

AN NOU FERICIT

dorește tuturor clienților săi

RUSU GHEORGHE

TINICHIGIU

Timișoara IV, Str. I. Văcărescu 33. Inreg. la Camera de Muncă nr. 41/49/1942. 1103/3

AN NOU FERICIT

Urează onor. clienței

BOHACIU și DENEȘ

MODĂ ȘI TEXTILE

Centrala: Timișoara II, Str. 3 August
Sucursala: Timișoara IV, Str. I. C. Brătianu 10. Inreg. Of. Reg. C. 81/1225-1941
Inreg. Of. Reg. Com. 81/1225/1941

1089

AN NOU FERICIT dorește onor. clienței

„Pivnițele Promontor“

Propr. ONEȘAN IOACHIM

Timișoara III, Str. Iosif Gal 5 Telefon 1372 1019-4

An Nou fericit.

dorește distinsei sale cliențe

„MODERN“

— propr.: IOAN TRAILESCU —

Articole de modă - Albituri - Lingerie

Timișoara I. Str. Mercy coț cu Eugen de Savoia

1301

An nou fericit dorește distinsei sale cliențe

H. REBHOLZ magazin de coloniale, m'e
depozit de beuturi așe

Timișoara I. Piața I. C. Brătianu 3.

Telefon 40

1206

An Nou fericit dorește onor. clienței

POPOVICI ILIE CROITOR

TIMIȘOARA I.
Piața I. C. Brătianu No. 2

115

AN NOU FERICIT dorește onor. clienței sale

Biroaș Pave

(încălțăminte fină)

Timișoara IV, Bd. Berthelot 16

127

FABRICA DE RAME

BODOCAN VASILE

execută tot felul de încadrări artistice, Prafuri normale.

Timișoara II, Str. Dacilor 13. Telefon 1339. Inreg. Of. Reg. Com. nr. 291/11343/942. 1054

An Nou fericit dorește onor. clienței sale

Aurel Arde'ean

FOST „METEOR“

Magazin pentru mașini de scris

Timișoara I.

Str. Eminescu 3. Tel. 23-5

1209

An Nou fericit dorește onor. clienței sale

Andrei Galfi

CROITOR

Timișoara I.

Str. Eminescu Nr. 2.

1210

An Nou fericit

dorește Onor. Clientelei

Pielăria **FRANCISC ZSADANY**

Timișoara I, Str. Carusso 5
Inreg. Of. Reg. Com. 408/795/193

112

Trăian Giur

Agentură, reprezentanță și comerț pe cont propriu

Allimente și coloniale englez

Timișoara I. Str. Gen. Griurescu 1

1083

Inreg. Reg. No. 362/420/942

Activitatea Camerei de Agricultură Timișoara

Anul agricol, referințe asupra lui. Ajutoare acordate de Camera cu scopul de a dirija activitatea țărănească

Belșugul pe care-l întâlnim peste tot, se dovedește ca bilanțul anului agricol fost încheiat cu excelență.

Alături de instituțiile agr. cole — dintre care locul de frunte îl deține Camera de Agricultură — Serviciul Apelor, împreună cu Sindicatul Hidraulic de subconducere sa, au lucrat cot la cot pentru propășirea acestui colț de țară. Prin investițiile pe cari Ministerul de Comunicații, le-a făcut numai în județul Timiș-Torontal și știind despre marile planuri ale acestuia pentru viitor, nu putem trece, fără ca alături de agricultură, să pomenim și de aceste Servicii, 27 ani luptă din toate puterile ca să înlăture inundațiile.

Privind tabloul lucrărilor din exercițiul bugetar 1943/44 al Serviciului Apelor Regiunea X-a, observăm că în anul acesta au fost cheltuite 63 milioane lei, pentru lucrările existente de apărare și arborizare și pentru începutul altor lucrări noi, cari se vor termina în anii următori.

Mărețul plan de irigare, al județului Timiș, care ar fi pentru agricultură, înlocuiește ce a fost pentru *valca padană* în Italia, dovedește că marile lucrări de analizare din Banat lăsate încă din anul 1910 în plața Domnului, vor fi reluate.

ACTIVITATEA CAMEREI DE AGRICULTURĂ

Această instituție agricolă, barometrul care indică bunăstarea, din toate punctele de vedere, a înregistrat în acest sfârșit de an, un belșug din plin. Planul agricol s'a realizat în întregime, însă năvălindu-se și recoltându-se în condiții optime peste 500.000 ha. în județ. Pentru noi țară agricolă, aceste rezultate obținute au aceeași importanță care o are pentru Germania, descoperirea unei noi mașini.

Camera de Agricultură din Timișoara, căutat în ultimul timp să reformeze metodele de lucru, ale agriculturii, să-i schimbe rosturile și să-i dea posibilitatea de a trăi mai omenește. La început ca și la toate încercările, a întâmpinat greutăți, dar nu s'a dat bătău. Unde n'a mers prin singure sfaturi, a recurs la premiere în bani, cine îmi a urma sfaturile, îi voi suporta o parte din cheltuielile făcute. Plecând de la acest principiu, s'a ajuns să se înființeze: sindicatele de creșterea vitelor înmental, crescătoria de berbeci de asa Merinos, etc.

În exercițiul 1943/44 s'au ciădit în sale din județ 8 grajduri model pentru reproducătorii comunali. Din valoarea de 19 milioane lei Camera a suportat 2.5 milioane.

S'au construit 67 platforme de gunoi și pășuni și particulari în valoare de 12 milioane lei. Camera a suportat 750.000 lei.

A subvenționat cu 829.000 lei cumpărarea a 55 tauri pentru comună.

A cheltuit, 1.300.000 lei pentru întreținerea a 4 pepiniere silvice.

A înființat un sindicat pentru creșterea rasei Simenthal în comuna Chelmac, pe care l-a subvenționat cu suma de 1.150.000 lei.

Iar spre a putea expune roadele agricole ale județului, dând prin aceasta un impuls spre progres și aceluși procent de 15, al țărănimii, care s'a îngrădit în învățăturile rămase din străbuni, cât privește lucrarea pământului și cultivarea lui, rămânând credincios însământării: 2 ani grâu, 1 an porumb, cu teama de sacrificiu, dacă ar însământa și altceva mai rentabil în holdurile sale, a ținut 3 expoziții agricole și zootehnice în comunele: Bulgăruș, Comlosul-Mare și Lipova, cu care s'a cheltuit 400.000 lei.

La fel în Timișoara s'a ținut o expoziție documentară, care a fost vizitată de mai multe mii de vizitatori.

S'au plătit despăgubiri agricultorilor crescători de vite pentru vitele moarte 235 mii lei, mai sunt în curs de ordonantare 455 mii lei.

S'au ajutat Școlile de Agricultură din

județ, și anume: Școala de Agricultură din Sănnicolaul-Mare a primit 162 mii lei; Școala din Ciocova 100 mii lei și Școala de Economie din Belint 50 mii lei.

Pentru invalizi, orfani, văduve, agricultorii s'au procurat mașini și animale în valoare de 1.105.600 lei.

S'au subvenționat sindicatele profesionale, stațiunile de montă cu 440 mii lei.

A întretinut în permanentă un curs de conducători de tractoare la Școala de Agronomie din Sănnicolaul-Mare.

Stațiunea de decusutare a Camerei de Agricultură a lucrat în permanentă decusutând 16 vagoane de trifoi și lucernă de a țărănilor.

A subvenționat 8 studenți dela Facultatea de Agronomie și Medicina Veterinară.

S'a cumpărat și amenajat un teren și clădire pentru Ocolul Agricol Gătaja în valoare de 4.300.000 lei.

A distribuit 130 vagoane semințe de ovăz și orz 8 vagoane grâu selecționat din prețul cărora Camera a suportat o cheltuielă de 450.000 lei.

A înzestrat Ocoalele Agricole cu cai, trăsuri, hamuri, mobilier, cheltuiând 2.150.000 lei.

S'au ținut 48 cursuri de scurtă durată (4 zile) cu plugarii. 1 curs de 8 zile pentru gospodine, total a costat 343 mii lei.

S'au valorificat prin Camera lucerna agricultorilor din județ în valoare de 19 milioane lei, grâu de semințe dat altor Camere 78 vagoane.

S'au distribuit 4.5 vagoane fungicide și insecticide, s'au tratat contra insectelor și a boalelor criptogamice 55 mii pomi roditori.

S'au făcut 60 câmpuri demonstrative, s'a ținut concursul cartofului, al porum-

bului și al platformelor de bălgar, pentru particulari la care au participat 1170 concurenți.

Enumărând aceste multiple cazuri la care Camera a participat direct, sau prin premii sale, am voit numai să arătăm influența mare, pe care o are în viața agriculturii, care la început primește de dragul unui premiu esirea sa din făgașul pe care au umblat strămoșii, ea mai apoi să continue lucrul început din convingere.

Înainte de a încheia, nu pot să nu amintesc marea reușită obținută de către d. ing. agr. E. Negruțiu dela stațiunea din Cenad, care după îndelungate experiențe a reușit să ridice greutatea lacto-rică a unei varietăți de grâu la 86.2, bătănd astfel pe cea ajunsă la Expoziția grâului dela Roma care n'a fost decât de 84.

INCHEIERE

Cu toată n'am făcut decât o însurire de fante, dar pe care analizându-le, ușor putem construi un bilanț al activității Camerei de Agricultură, care după câte vedem, a luat parte la toate manifestările vieții agricole din județ. Cifrele ar fi fost mai mult grătore, dacă noi după planul cunoscut al valorii contului de sfârșit de an al întreprinderilor, am fi înșiruit producția acestuia an și am fi arătat consumul populației a însământărilor etc. Făcând cuvenitele operațiuni contabile am fi putut arăta excelența agriculturii noastre, dar în momentele de față nu putem da dușmanului o statistică a posibilităților noastre economice. Este destul să privim bogăția vitinelor, cari au rămas încărcate tot ca de Moș Ajun, pentru ca să ne dăm seama că anul care s'a dus a fost mănos.

DOREL DRĂGUESCU

Dela Asociația Refugiaților și Expulzaților din Nordul Ardealului, secția Timișoara

De data aceasta numai despre acțiuni laudabile și salutare putem face o dare de seamă scurtă pentru membrii Asociației și pentru toți refugiații aflați pe aceste plaiuri bănățene.

Cea mai remarcabilă realizare a Asociației în timpul din urmă este Cantina Refugiaților organizată cu concursul larg al Comisariatului Refugiaților, în localul restaurantului Terasa Eminescu. Prin munca unei zeloase comisii a Cantinei, delegate de comitetul central al Asociației, sub prezidenția dlui Prof. Al. Buia, cu concursul doamnelor Lya Pop Crețu, precum și a dlor prof. Traian Popa, Viorel Fodor și Dr. Buta, s'a organizat și s'a aprovizionat cu cele necesare o cantină, care servește masa la peste 150 studenți și funcționari refugiați. Mai iau masa și câțiva studenți nerefugiați. Costul este într'adevăr incredibil de eficient: Pentru studenți 120 lei amiaza și cina, pentru nestudenți 160 lei, inclusiv pâine și serviciu. Mâncările sunt gustoase și variate.

Cantina a devenit curând un centru de viață, socială. Mese comune, ceaiuri în fiecare Vinere după masă (organizate de Reuniunea Sf. Maria de sub prezidenția d-nei Iulia Dr. Maior) umplu de viață acest cămin cald al refugiaților. O sală servește de casinou, unde se găsește ziarele mai importante. Un număr însemnat de refugiați cu dare de mână s'a angajat să contribuie lunar cu o sumă oarecare la susținerea acestei instituții. Alte angajamente sunt așteptate.

Secțiunea Femenină a Asociației, cu un comitet de doamne prezidat de d-na Lya Pop, se ocupă de operele caritative ale refugiaților. Secția a reușit să câștige concursul artistic de neprețuită valoare al d-nei Aurelia Cionca Pipoș, pentru un concert de pian, din care s'a realizat un beneficiu net de 100.000 lei, pe

lângă încântarea de care a avut parte selecția publică care a umplut sala spațioasă a Liceului Comercial.

Din acesta și din alte fonduri Secția Doamnelor a aranjat în două după-amiezi pom de Crăciun pentru copiii refugiați fără părinți, împărțind daruri folositoare, ghete, îmbrăcăminte, lingerie și alimente la zeci și zeci de școlari, elevi și studenți lipsiți. Mica serbare a fost totdeauna caldă și duioasă, participând doamne și domni din Comitet, iar dl prof. Buia rostind cuvântare ocazională.

De altfel un delegat al Asociației s'a ocupat de distribuția zahărului trimis pentru refugiați. Mai colaborează cu Prefectura la rezolvirea problemelor de asistență socială a refugiaților.

Biroul Asociației rezolvă de altfel zilnic cereri de ajutoare și intervine pentru plasarea refugiaților nou sosiți: plugari, muncitori de fabrică, funcționari particulari. Refugiații în trecere primesc masă la Cantina din daniile particulare sau în contul Biroului refugiaților dela Prefectură. De încadrarea modestă a refugiaților care caută de lucru și a ucenicilor refugiați se ocupă d-na Dârlea, cu mult devotament și spirit de sacrificiu.

În avalanșa de conferințe ce se revărsă asupra publicului timișorean, Asociația nu a crezut de bine să pornească un ciclu al său propriu. A colaborat însă cu „Astra“ la organizarea serbării de 1 Decembrie, atât de reușite, dând pe excelență conferențiar, Prof. V. Motogan dela Facultatea de Științe.

S'a remarcat și prin ziare, că în preajma zilei de 1 Decembrie s'a organizat câte un parastas în ambele biserici naționale, pentru martirii neamului din năvălirile ocmate de dușmanul nostru secular. S'au rostit cuvântări frumoase în fata publicului numeros de refugiați și de români bănățeni de bine.

Ce-și propune să realizeze Consiliul de Patronaj în anul care vine

(Urmare din pag. 9-a).

rităților vor urmări acele întreprinderi care nu și-au făcut datoria până acum. Se vor aplica grave sancțiuni acolo unde se dovedește nerespectarea legii.

Comitetele de Patronaj vor mai înființa leagăne pentru copii ale căror mame nu lucrează în nici o întreprindere. Deasemeni se vor înființa cămine de zi pentru copii dela 2—5 ani. Aceste cămine vor fi de două feluri; permanente în carierele muncitorești și sezoniere acolo unde cer necesitățile. Se vor mai înmărti de către dispensarele de puericultură amănunte pentru copii, ca zahăr, gris etc.

Pentru protecția copilului școlar Consiliul de Patronaj a înființat cantine, care au fost anul acesta înzestrate cu alimente de belșug. Deci autoritățile respective vor supraveghea ca menurile să fie cât mai variate și în special să se servească copiilor proteine animale fructe și zarzavaturi crude. În locul ceaiului se va servi lapte.

Se pune în vedere deasemeni comitetelor de patronaj să înființeze colonii, la munte și la mare pentru copiii debili pentru a-și reface puterile lor încercate. Dealtfel în județul Timiș este o tradiție în această direcție. Municipiul Timișoara are colonii sale care pot servi de exemplu.

Se mai recomandă autorităților școlare să înlesnască posibilități pentru înființarea de școli în aer liber, să se facă cât mai multe excursii etc.

Copilul școlar este una dintre preocupările dlui Mareșal Antonescu, care are dorința de a ridica rezistența fizică a acestui copil, deci se vor căuta toate mijloacele pentru a ajunge la această realizare. În ceea ce privește asistența socială, Consiliul de Patronaj în programul de activitate a trecut pe primul plan asistența Văduvelor orfanilor și invalizilor de războiu, deși I. O. V. cade în sarcina Ministerului de Războiu, dar Consiliul de Patronaj știe că în această direcție trebuie unite eforturile tuturor. Acolo, unde pensiile văduvelor sau a invalizilor nu sunt îndesurătoare Consiliul de Patronaj vine se completeze fie în bani fie în alimente îmbrăcăminte etc.

Grija de căpetenie a acestei instituții este pentru orfanii de războiu, care în războiul trecut au fost îngrijiți în orfelinate. Căror rezultate s'au soldat deficitar, derădăcinând o mulțime de copii. Scopul Consiliului de Patronaj este de a ajuta copilul orfan în așa fel, ca el să rămână în mediul lui, în familie ca să se poată bucura de îngrijirea mamei. Numai acolo unde nu se poate altcum areloc, vor fi duși copiii în orfelinate. Comitetele locale de Patronaj vor urmări de aproape viața orfanilor, este necesar ca fiecare orfan să aibe un tutore sau o tutora care să îndrume și supravegheze cum se face educația lui și cum au fost folosite ajutoarele date. Consiliul de Patronaj și-a mai luat însărcinarea să ajute familiile dependente și bătrânii și infirmii. Încă o problemă de care intră programul Consiliului de Patronaj asistenței intelectualilor, înființând restaurante.

În încheiere d. secretar general mulțumește Comitetului județean și municipal de Patronaj și colaboratorilor săi pentru activitatea depusă, pentru frumoasele rezultate de până acum, rugându-i ca în anul care vine să dea dovadă de același elan de acțiune muncă, încadrându-se în programul stabilit.

(m. m. j.)

Următoarele firme din Arad urează clientelei, prietenilor și tuturor cunoscuților AN NOU FERICIT

MICA PUBLICITATE

5 lei cuvânt apare în fiecare zi. Anunțuri se primesc la Administrația ziarului în Str. Mărășești Nr. 1, Telefon Nr. 11-28.

Cooperativa „Albina” din Aradul Nou angajează imediat un contabil expert și un vânzător cu garanție pentru beuturi spiritoase.

Caut camera mobilată pentru 1 Ianuarie medic sublocot. Adresa la ziar.

Colegiul Militar Arad Piața Luptei 2-4 angajează bucătari sau bucătăreasă cu carte de meșter, cu un salariu lunar de lei 8000, plus casă, lumină, lemne și apă gratuit pentru acei ce vor locui în localul colegiului. Acei ce vor locui în oraș vor primi un plus de 25% din salariul brutt. Doritorii se pot adresa zilnic colegiului.

Friederic Hön'g

Turnătorie de clopote și metale

Arad
Fondată în 1840

Fabrica de mobile

Cziszter I.

Calea Bihorului Nr. 24

Salonul de cosmetică

HAJDU IULIA

Strada Eminescu Nr. 20-22

Hotel Central

Bulev. Regina Maria Nr. 14

Arad

Postăvăria

H. Grozav

Arad
Bulev. Regina Maria Nr. 24

Doina Maior

din Arad

Str. Eminescu Nr. 20

Agrumaria

IOAN GARDA & Co. S. I. N. C.
Piața Avram Iancu

Banca Victoria S. A.

Arad
Strada Horia Nr. 2

Banca de Credit Român

S. A.
Sucursala Arad
Bulev. Regina Maria Nr. 13

Banca Ardeleană S. A.

Sucursala Arad
Bulev. Regina Maria Nr. 14

„Bazarul la Teatru”

IOAN BREDEU & Co. S. I. N. C.

Arad
Piața Avram Iancu Nr. 22

Fabrica de lichioruri

„ZWACK”

Str. Mircea Stănescu Nr. 1

Schenker & Co.

Transporturi internaționale
Sucursala Arad
Bulev. Regina Maria Nr. 9

BOGDAN CONSTANTIN

Transporturi internaționale
vămuiri
Bulev. Regele Ferdinand 3

Fabrica de oțet

„ACETUM”

din Arad
Calea Dorobanților Nr. 14

Firma

Carol F. Jickeli S. A.

din Alba-Iulia
urează clienților săi an nou fericit

MARKOVICI AUGUSTIN

Dentist
din Arad
Strada Dna Balasa Nr. 36

Banca Comercială Italiană și Română S. A.

Sucursala Arad
Str. Brătianu Nr. 11

M. Vulpe - I. Breuer

Magazin de lingerie și modă
bărbătească
Str. Octavian Goga Nr. 5

Fabrica de rom și lichioruri S. A.

„Flora”

Bulev. Regele Ferdinand Nr. 33

Firma „Balon”

Propr. NICOLAE CORDOȘ
din Alba-Iulia
urează clienților săi an nou fericit

„CHIC”

modă bărbătească
P. OLARIU & Co. S. I. N. C.
Arad
Bulevardul Regina Maria Nr. 22

ANTON SPATH

Magazin de încălțăminte
Arad
Bulevardul Regina Maria Nr. 24

Moara țărănească

FRAȚII WAGNER
Calea Banatului Nr. 138
Aradul-nou

Firma „SEMINA”

Strada Coșbuc Nr. 1
Arad

INDUSTRIA TEXTILĂ

„ARADANA”
din Arad
Calea Peietului Nr. 1.

ROSSI PAVEL

din Arad
Calea Romanilor Nr. 12

Halic I. et. Comp.

Furniz import
din Arad
Str. Ilarje Chendi Nr. 13

CALEIDOSCOP

FARMACII DE SERVICIU

Sâmbătă 1 Ianuarie 1944:

Nistor. Bd. Regele Ferdinand 22. Telefon: 23-11; Niedermayer, Piața Sft. Savu; Mumiuanu, Calea Aurel Vlaicu Nr. 60. Serviciul permanent.

Duminică 2 Ianuarie 1944:

Buța, Piața Avram Iancu 12. Telefon: 15-20; Ianka. Bd. Regele Ferdinand 25. Telefon: 22-49; Mumiuanu, Calea Aurel Vlaicu. Serviciul permanent.

Luni 3 Ianuarie 1944:

Stăuble. Bd. Regina Maria 8. Telef. 24-50; Niedermayer, Piața Sft. Savu; Mumiuanu, Calea Aurel Vlaicu. Serviciul permanent.

Următoarele cinematografe din Arad urează spectatorilor săi

AN NOU FERICIT!
FORUM
CORSO
URANIA
ARO
ROYAL

Turerean Aladar

Tocilar artistic
Calea Banatului

Magazinul de sticlărie și porțelanuri I. TRAILESCU și

I. MESAROȘIU

din Arad

Bulev. Regina Maria Nr. 10

FABRICA DE SAPUN

„Wernier”

din Arad

Str. Brumărel Nr. 9/a

LIBRĂRIE și PAPETARIE

„Libro”

Propr. Mera Paula
din Arad
Bulev. Regina Maria Nr. 12

„Arborul”

RADU & COMP.

din Arad

Str. T. Ciocnea Nr. 2.

Pivnițele de vinuri

„RAVINA”

Propr. Lambert și Lang
Str. T. Vladimirescu Nr. 17

ARADUL CULTURAL-SOCIAL-ECONOMIC

Doamni de elită ai Aradului Informațiuni

Profesorul Ed. Găvănescu

Cine ar putea tăgădui existența la Arad a unor personalități de elită, care în toate împrejurările au rămas neclintite pe pozițiile lor și și-au îndeplinit misiunea în societatea românească cu bună răvnă și complet desinteresate. Avem oameni de elită mai în toate ramurile vieții noastre, cari nu numai că onorează municipiul Arad, ci îl înalță și îi dau strălucire. Poate că așa a fost sortit să fie, ca Aradul să stea în fruntea orașelor de provincie printre primele orașe, cu toate că în foarte dese cazuri nu i se recunoaște importanța sa socială, politică, ori culturală.

Prin printră strângere mai serioasă a rândurilor dintre oamenii buni și serioși dela noi s'ar putea realiza cu mult mai mult și cu mult mai edificativ. Nu e vorba, există și la Arad, ca și alturea, și oameni mai puțin aleși, cari dau din coate, se vâra și ies la suprafață fără vreun merit personal, cărora le place să „jocă” roluri importante în viața urbei noastre. Cei serioși cuminti și cumpătați, cei cu adevărat bine pregătiți, niciodată nu pot fi văzuți acolo, unde nu le este locul. Aceștia fiindcă modestia îi caracterizează, nici nu dau din coate și nici nu se vâra, ei stau corect la locul lor, fără să-și facă reclamă ieftină din meritele lor personale, adușe fie pe altarul culturii, fie pe cel social, fie în domeniul politic.

Cine ar putea tăgădui că Aradul nu are printre medicii săi câteva personalități proeminente și oameni de știință de cel mai înalt grad. Și iarăși cine ar putea deasemenea contesta valoarea adevărată a corpului profesoral de toate gradele din localitatea noastră.

Despre școlile românești din Arad se spun numai cuvinte de laudă, fapt constatat de însăși profesorul filosof Ion Petrovici, ministrul culturii naționale. Și iarăși cine s'ar încumeta să judece și critice în sens rău și activitatea administrativă a multor funcționari, ori chiar mai micii dela noi. Ne place să ne mândrim cu foarte multe dintre instituțiile românești dela Arad, care pot fi date și altor orașe drept exemplu.

Toate aceste conștații ne bucură dat fiindcă ele au fost făcute de forurile în drept să-și formuleze asemenea păreri. Nu este nimănui dată posibilitatea de a subestima munca cinstită a celor buni și harnici, după cum nu este deloc admisibil ca de dragul de a vorbi numai să critici fără rost munca altora, ca să te afli în treabă. Cine ar putea ridica glasul său împotriva justiției arădane și implicit împotriva magistraților distinși din orașul nostru, ori poate împotriva acelor instituțiuni românești, care ne fac cinste și care stau falnice la temelie așezărilor noastre sociale.

Dar tot așa de adevărat este și faptul că avem o armată fală țării românești care strălucește în fapte de ermine, recunoștute chiar de inamici ca cea mai supermă laudă la adresa ei. Din când în

când se impune să spunem toate acestea nu spre a ne lăuda cu înfaptuirile românești, ci mai ales pentru a scoate la iveală realizările pe teren ale muncii românești.

Și tot asemenea se impune să lăudăm și munca individuală a intelectualiilor arădani, puși în slujba științei și a romanismului. Unul dintre aceste personalități este și profesorul de istorie Ed. Găvănescu, astăzi inspector școlar de control în regiunea Timișoara, care onorează nu numai corpul didactic secundar dela Arad, ci este și un stâlp impozant în cercetările trecutului arădanilor la care lucrează cu atâta osteneală. Pentru felul său sobru și pentru munca ce depune de a scoate la iveală tot ce interesează trecutul politic al Românilor arădani meriță un sincer cuvânt de apreciere. Și noi îl oferim cu sinceritate. I. D. D.

— FOLOSIREA EMBLEMELOR. Emblemele nu vor putea fi folosite de reclamanți (ori unde ar fi așezate) pe facturi, scrisori, note de comandă, tarifuluri, prospecte, afișe, publicațiuni și orice altă întrebunțare, dacă nu vor fi însoțite în mod vizibil de firma comerciantului. Dacă emblema cuprinde vre-o denumire, firma va fi scrisă în litera de mărimea a cel puțin jumătatea literilor cu care este scrisă emblema.

— DIN ACTIVITATEA COMITETULUI JUDEȚEAN DE PATRONAJ. Una din cele mai frumoase și mai grăitoare fapte realizate în cadrul Comitetului de Patronaj din Arad, s'a petrecut zilele acestea în comuna Drauți, unde a avut loc botezul unui nou născut, fiul femeii Mariș Eva, văduvă din războiul actual. Măicuței orfan, s'a dat numele de Petru și Vasile, nașe fiind Dna Livia Lădaru, secretară socială care s'a depășit în acest scop la ordinul Dlui Prefect — Președinte: Sabin Barbu General de Divizie I. Taina botezului a fost săvârșită de către cărințele Ungureanu Constantin, care împreună cu doamna Șuteu Ana învățătoare au dat toată asistența morală.

— SOCIETATEA ROMANA DE POPICE „INFRAȚIEREA”, va ține adunarea generală anuală în Str. Gh. Popa Nr. 10, la Sediul regiunii. Ordinea de zi este următoarea: 1. Citirea ultimului proces verbal, 2. Raportul secretarului, 3. Raportul casierului, 4. Raportul cenzorilor, 5. Descărcarea vechiului și al noului comitet, 6. Diverse propuneri. Președinte Gheorghe Pascu, Secretar Bolog Adam.

— NOUI FIRME CU DREPT DE EXPORT DIN JUDEȚELE: ARAD, HUNEDOARA ȘI BIHOR. În Monitorul Oficial Nr. 298 din Decembrie 1943 a apărut o listă a nouilor firme cu drept de export. Dăm mai jos numele acestor exportatori pe județele Arad și județul Arad: Nr. 2339 Dr. Petrică Petriță com. Pescari jud. Arad, Nr. 2346 Petru Vidlean com. Chișineu-Criș jud. Arad, Nr. 2361 Adamovici Josif Arad, Nr. 2312 Colonel Barbu Emil Chișineu Criș jud. Arad, Beva și județul Hunedoara: Nr. 565 „Digitalis” Orăștie, 1384 Ing. Sartoris Hunedoara, Nr. 2327 Murari Ioan com. Sântandrei jud. Hunedoara, Nr. 2353 Petru Popa com. Buteșne jud. Hunedoara, Jud. Bihor: Nr. 2322 Ludovic Bica com. Tinca Jud. Bihor.

Dela 31 Decembrie 1943-seara
de Anul Nou, la elegantul

Cafe-Restaurant
D A C I A

Cântă în fiecare seară - minunata NUNA NIKY

Cinema „FORUM” Arad

Telefon: 20-10.

La orele 11 premiera celui mai vesel film
al Anului Nou. - Două ore de râs cu
hohote. - Spectacol de bună dispoziție

Macario-Viconte

La orele 9 și 11 mare Revelion cu
tombolă bogată și norocoasă: Șampanie,
purcei, vinuri alese și obiecte
de valoare. - Revelionul cu noi.

La Cooperativa
„Albina”

din Aradul Nou

se poate cumpăra cele mai bune
și ieftine beuturi din podgoria

Gioroc-Miniș

Onoratei clientelei îi urează a fi

nou fericiți!

CINEMA „CORSO”

Telefon: 23-64

PREMIERA!

Cel mai picant și amuzant film al sezonului

Trenul Dragostei

cu PAUL HORBIGER

Reprezentări la 3, 5, 7

Dacă doriți să petreceți bine Revelionul, rețineți bilete pentru
reprezentările dela orele 9 și 11
când se vor trage la sorți purcei, șampanie, butelii cu vin și alte
obiecte.
Nu riscați să scăpați TRENUL DRAGOSTEI, deci rețineți bilete
din timp.

Cinema URANIA Arad

Telefon: 12-52.

Cinema de premiere, Sala bine încălzită.

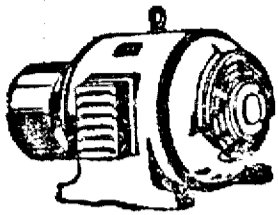
AZI! 31 DECEMBRIE 1943 orele 9 și 11 SEARA
MARE REPREZENTAȚIE PENTRU

Revelion cu tragere LA SORTI

UN FILM LA CARE VEȚI RADE CU LACRIMI
JENNI JUGO :- ALBERT MATTERSTOCK

in

» ZVĂPĂIATA «

MOTOARE ELECTRICE**AUGUST GIANONE**ELECTRO RADIO
IV, Bulv. Berthelot 6. Telefon 12-22
Reg. Com. 187/1039/1940 1104-3**VIZITATI**Atelierul de confecțiuni și
magazinul de desfacerea încălțămintei**MIHAI CĂLUGĂRU**Timișoara IV, Pia. Gen. Drăgăina 11
Telefon 49-15
Inreg. Of. Reg. Com. 426/10905/941 1116**BEUTURA SPECIALIȘTILOR**Ananas, Cacao, Cafe, Curacao,
Alas-Doppel-Kümel, English-Punch
Danziger Goldwasser, Vanille,
Cherry-Brandy, Triplesec, Migdale
Benedictine, etc.
Roughriders-Rom Jamaica,
Import Rom, Old Tom Rom,
Whiskey, Absynthe, Gin

Încă în calitate originală la

CASA DE INCREDERE

„FLORA”fabrică de rom și licheoruri S. A.
ARAD Bl. Regele Ferdinand Nr. 33.
Telefon: 11-41 11-42.

1022

AN NOU FERICIT

urează onor. clientelei

Restaurantul

Bottyen Petru Timișoara IV, Str. I. C. Brătianu 24
1307An Nou fericit
dorește onor. clientelei sale**Rudolf Kunovsky**Magazin de modă
bărbătească
TIMIȘOARA II,
Piața Traian No. 8

1152

An Nou fericit

dorește clienților săi

Legătorie de cărți și cartonage
SEBASTIAN MANDRAVEL Timișoara I, Str. Palanca No. 1
Inreg. Cam. de Muncă 428/41

1212

An Nou fericit
dorește onor. clientelei**GYEES IOAN**
croitorTimișoara
IV, Str. I. C. Brătianu Nr. 24
1297

An Nou fericit

dorește distinsei

sale cliențele

„DISTINSA”

casă de modă

propr.: **ȘTEFAN GRUESCU**
TIMIȘOARA I, Str. Mercy 1

1298

An nou fericit

urează onor. clientelei

FAUR VALER

--- Magazin de stofe ---

Timișoara I, Str. Mercy

1300

colț cu Str. Eugen de Savoia

An Nou fericit

doresc tuturor clienților mei

NICOLAE MOLDOVAN

- Căpăzărie militară -

Timișoara I, Str. Eugen de Savoia II.

1302

Anul Nou fericit

urează clienților, prietenilor și cunoșcutilor

LUDOVIC ROFUSS

Prima Presă Română de diferite modele de țesături textile

Timișoara II, Str. H. cu-Velea 3. - Inreg. Of. Com. Ind. 28.426/1450/1938

1312

An Nou fericit

urează onor. clientele

Jugatie Theater

-: Giuvaergiu :-

Timișoara I,

Str. Mercy 5

Inreg. Of. Reg. Com. No. 330/10773/41.

1299

An Nou fericit

urează onor. clientele

Casa de Muzică „HUBER”

Timișoara I, Str. Eugen de Savoia 11 - Telefon 14-12

1303

DROGUERIE*Vă servește astăzi
în 5 magazine*

1295

An Nou fericit

urează onoratei sale clientele

Bodega Bucur

1315

An Nou fericit

dorește onor. clientelei

Librăria Centralăpropr. Ana Jurănescu și Co.
Bulev. Regele Ferdinand Nr. 6
Inreg. Of. Reg. Com. 8031/1089

1316

An Nou fericit

urează onor. clientelei

Iuliu Hollos și Co. Timișoara
I, Bulev. Regele Ferdinand
Inreg. Of. Reg. Com. 1/1059/38

1317

An Nou fericit

cliențelei mele

ARDELEAN MIHAI
comerciant de lemne de foc și
cărbuni în detal și engros
Timișoara I, Str. Griselini Nr. 1
Inreg. la Cam. Com. și Ind.
Nr. 857/11415/1942

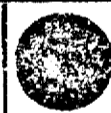
1309

FilatelistiAvem în depozitul nostru diferite
varietăți de mărci neuzate din toată
Europa.

Cumpărăm colecții.

La cerere trimitem Lista de Pre-
țuri pentru mărci românești și
străine.La noi se găsește Catalogul
Zumstein, pe anul 1944.**SOC. PRINCIPELE MIRCEA
BUCUREȘTI**

Str. Dionisie Lupu 34. 818

Jocuri de construcție „STA-
BIL” Electroconstructoare,
cinematografe și alte jucării
tehnice la**CENTRALA-OPTICĂ S.I.N.C.**

SIMION BURA & Co.

Bulevardul Regele Mihai I, Nr. 2.
Reg. Com. 67/1211/1941. 1147/1**DE SĂRBĂTORI**

Cadouri frumoase găsiți:

LA GEAMUL ROMANESC

propr. CRIGORE OANȚA

Geamuri, rame și oglinzi, sticlărie,
porțelan și articole de menaj.TIMIȘOARA IV, Str. I. Văcărescu 31
Inreg. Of. Reg. nr. 558/11001/1941

1105

Șoșoni și galoșiîn mod special reparați, în timp de 48
ore execută firma**Atelier mecanic
și vulcanizare**Str. Mareșal Joffre Nr. 5.
Oprirc Piața Traian
Inreg. Cam. de M. Nr. 77.242/943. 1310

Situația politică

Ata optina publica a beligeranților, ca și a țarilor neutre este preocupată de problema invaziei. Corespondentul din Berlin al Ziarului elvețian „Tel” scrie că în capitala Reichului atât în cercurile militare, cât și în cele politice domnește o atenție încordată. Impresia generală este că în primele 4 luni ale anului viitor vor avea loc mari evenimente militare. După observatorii neștri revanșa nu va întârzia mult și va fi una dintre cele mai grozave etape ale războiului.

Pe lângă pregătirea de invazie ale anglo-americanilor, este pe primul plan și discuția asupra stărilor mici. Aceste state interesate declară că sunt de comun acord a contribui la viitoarea reconstrucție internațională, cu condiția ca să li se respecte integritatea națională și drepturile lor.

În legătură cu această ziarul suedez „Svenska Dagbladet”, amintește că Sovietele sunt împotriva confederației statelor mici, voind a încheia tratate cu fiecare stat aparte. Ziarul încheie: intenția Moscovei este de a instala guvernul de stânga în Finlanda, Polonia, Jugoslavia și Cehoslovacia.

Cuvântul dlui dr. Goebbels

Berlin, 31. (Rador). — D. Dr. Goebbels ministrul Reichului va ține o cuvântare adresată poporului german cu prilejul Anului Nou, în ziua de 31 Dec. Discursul va fi retransmis pe toate posturile de Radio germane, la ora 20 (ora germană).

Spania duce politica naționalistă

MADRID, 31. (Rador). — Corespondentul agenției DNB, transmite. Cortezurile s'au intrunit Miercuri sub președinția dlui Esteban Bilbao, în sesiune plenară. În cursul ședinței, la care au luat parte și membrii guvernului precum și membrii comisiei politice ai Falangei, s'a decis între altele, să se adopte bugetul pe anul 1944 care s'a ridicat la cifra de 12.936.000.000 pesetas la cheltuieli și la suma de 10.330.000.000 la venituri, în afară de aceasta fostul ambasador la Roma și procurator al Cortezurilor Rajmondo Fernandez, a fost numit președintele comisiei pentru tratatele internaționale.

Ministrul finanțelor a făcut un raport amănunțit asupra dezvoltării politice a acestui stat spaniol.

Sedința s'a terminat cu un apel pe care l'a făcut președintele Cortezurilor către membrii să continue a urma pe Caudillo.

Biserica din U. R. S. S. acuză crimele comuniste

Stockholm, 31. (Rador). — Corespondentul agenției DNB comunică: Cu privire la procesul spectaculos dela Harkov împotriva unor membri ai armatei germane, cunoscutul teolog Boskow constată în Svanska Morgenbladet, între altele, că niciodată nu se va ști în ce anume au comisat crimele de care s'au făcut vinovați acuzații.

Aceștia au fost condamnați și executați prin spânzurare în prezența a 24.000 spectatori dintre cari un mare număr de corespondenți străini.

Nu trebuie să se creadă, scrie Boskow, că acesta este rezultatul unei barbarii asiatice și decizia a fost luată, după cum anunță postul de radio Moscova, în cursul conferinței celor trei puteri care a avut loc în capitala Uniunii Sovietice.

Dacă aceasta corespunde faptelor, este și mai bine, subliniază dr. Boskow, să îngropăm orice speranță într'o renaștere a demnității omenesci ca urmare a unei victorii a puterilor aliate. Teologul se mai întreabă dacă numai în tabăra puterilor axei există „criminali de război” sau există acest fel de criminali și în rândurile combatanților aliaților. Și dacă există și acolo „criminali de război”, spune d. dr. Boskow, vor fi oare și aceștia spânzurați de către aliații după victoria lor?

Autorul își pune întrebarea care es-

Statele mici în noua ordine Europeană

Marele proces dela Harkov. --- Mari mișcări diplomatice în legătură cu Turcia

te adevăratul motiv de se cere cu atâta patos pedepsirea criminalilor de războiu.

Se spune că ar fi pur și simplu numai pentru ca „dreptatea să se facă”. Dar se poate întâmpla să se confunde răzbunarea cu sentimentul de justiție. Dacă ar fi vorba în mod real de dreptate și nu

de răzbunare, ar trebui să se găsească în mod similar pentru a fi judecată noua categorie de criminali desemnată „criminali de războiu”.

De sigur, termină autorul, scena terribilei tragedii dela Harkov nu face decât să contribuie la sporirea sălbătăciei războiului.

Schimb diplomatic Ankara-Washington

București, 31. — Din Londra se află că ambasadorul Turciei la Londra, d. Rauf Arbay a fost rechemat la Ankara, pentru a-și face raportul, — a anunțat Joi corespondentul diplomatic al zia-

rului „Delly Telegraph”.

Ziarul mai arată că și reprezentanții Turciei la Moscova și la Washington, vor fi rechemati la Ankara, pentru a primi instrucțiuni.

Polonia în preocuparea anglo-americană

Amsterdam, 31. Corespondentul agenției DNB transmite: ziarul „Baseler

Nachrichten” reproduce o telegramă semnată de corespondentul său din Lon-

Chemarea către Români a dlui Mareșal Ion Antonescu Conducătorul Statului, cu prilejul Anului Nou

(Urmare din pag. 1-a).

plinițe dacă neamul nostru nu era unit și conștient de răspunderile lui, dacă generațiile românești de tineri, de mături

și de bătrâni nu și-ar fi înmănușat credința în Dumnezeu și în Patrie pentru ca la fel cu cei cari luptau pe câmpurile de onoare să-și facă datoria aci în lăuntru apărând istoria noastră.

Neamul românesc nu primește nici nedreptatea nici robia

Neamul nostru a făcut astfel, prin fapta lui, dovada nu numai că știe să șteargă cu demnitate pata de desonoare care fusese aruncată pe fața lui și a soldatului român de încercările nedrepte ale anului 1940, dar că știe să dovedească — într'o vreme când echilibrul lumii se clatină — că el știe să poarte cu demnitate răspunderile și să nu-și plece fruntea la amenințări și nici la nevoi.

Acest lucru, Români, în numele nostru și al tuturor așa vrea să-l rostesc astăzi seară în fața lumii întregi, a prietenilor și a dusmanilor.

Neamul Românesc a făcut astfel dovada, în popasul ultimilor ani, că el nu primește nici nedreptatea, nici robia, ci că el știe — și va ști întodeauna nu numai să respecte legile de libertate, de onoare și de civilizație dar și să le slujească prin fapta lui și jertfa lui.

Fără nicio trufie, fără nici un fel de

mărturisire de crezuri goale, așa vrea ca în această noapte sfântă, când conștiința de creștin și tresărirea în judecata lui Dumnezeu, pune înțelegere în cuvintele oricui de pe lume să spun tuturor, că, considerarea sufletului și lupta neamului românesc este nu numai o datorie de onoare, dacă lumea nu este o nedreptate, sau o întâmplare, dar este mai presus de toate o faptă de înțelepciune și de respect în interesul așezărilor de mâine ale continentului.

Poporul român mărunț și sobru, vital, organizat și plin de credință într'un moment când vântul de anarhie și prăbușire amenință așezările civilizației și când multe popoare și-au pierdut și puterea credinței și credința puterii.

Pentru a-și împlini cu onoare drepturile și datoriile, neamul românesc trebuie să fie înțeles și ajutat.

Ca Europeanii, apărăm cu îndârjire libertatea

ROMANI,

O tradiție care unește răspunsurile naționale și adâncurile sufletului de creștin, dă fiecărui conducător de neam sau de oaste datoria de a-și rosti cuvântul în acest început de an.

În ceasurile aspre pe care le trăiește Europa și lumea, când bătrâna civilizație și așezările omenesci, cu toate puțurile de stăpânire au ajuns să fie amenințate, datoria fiecărui purtător de răspundere este de a-și rosti răspicat credința în fața neamului său ca și în fața lumii.

PENTRU VOI ROMANI, ÎN ACEST ÎNCEPUT DE AN ROSTESC CREZUL NEȘOVAELNIC ÎN DREPTATEA LUI DUMNEZEU, ÎN DREPTURILE NOASTRE.

FIINDCĂ NOI N'AM FĂCUT NICI O FAPTĂ DE DESONOARE FAȚĂ DE NOI SAU DE NEDEMNITATE FAȚĂ DE ALȚII.

Am primit pe trupul nostru și am plătit nedrept cu trupul nostru bătăliile marilor puteri ale lumii.

Cu gândul spre Dumnezeu cel ocrotitor și drept

Cu răspunderea de Conducător al Statului în ceasurile atât de aspre ale destinului omenesc, cu experiența de bătrân sol, care a purtat atâtea lupte și a înțeles urmările atâtor războaie, îmi fac datoria în acest prag de an să deschid sufletul meu de creștin pentru a spune tuturor neînșefăta mea în fața seculului pe care o aduce războiul acesta și a primejdiei pe care el o aruncă în toate așezările de civilizație și roșiriile viitoare ale lumii.

Neînțeles și lovit, neamul românesc a plătit nedrept cu pământul său și cu lupta pe care nu noi am provocat-o, dreptul la libertate și onoare.

DUPĂ SFĂRAMAREA GRANTELOR PE CARE ISTORIA DREAPTĂ ȘI SÂNGELE JERTEI, CA ȘI VOINȚA NOASTRĂ DE UNIRE NI LE DĂDUSE, NE-AM RIDICAT DIN GREȘELILE TRECĂTOARE ALE UNOR CEASURI DE SBUCIUM PENTRU CA ÎN TREI ANI SĂ NE MĂRTURISIM NOUA ÎNSINE ȘI SĂ DOVEDIM ALȚORA CĂ ȘTIM SĂ FIM NEAM DE OSTAȘI CARE ÎȘI APĂRĂ PĂMÂNTUL, DE MUNCITORI CARE ÎȘI RODESC PĂMÂNTUL, DE CRESTINI CARE ÎȘI INSUFLETESC CREDINȚA ȘI PĂMÂNTUL, DE EUROPENI CARE ÎȘI APĂRĂ CU ÎNDĂRJIRE LIBERTATEA, AVÂND CONȘTIINȚA CĂ LIBERTATEA NOASTRĂ SLUJEȘTE EUROPA ȘI LEGILE CIVILIZAȚIEI. PUTEAM SĂ PURTAM FRUNȚEA ȘI FIINDCĂ NEAMUL ROMÂNESC NU ȘI-A FĂCUT DECĂT DATORIA.

Îmi îndrept gândul spre Dumnezeu cel ocrotitor și drept, nu numai pentru a-i cere ocrotirea neamului nostru credincios, dar pentru a-i închina rugăciunea mea de om care așteaptă să vadă așezându-se din nou omenia, dreptatea și pacea între toate popoarele lumii.

Europa, bătrâna insulă de civilizație, trebuie să fie reazim în roșul său de echilibru al lumii și de purtătoarea luminilor civilizației.

Toate națiunile mari și mici. — pen-

dra, care se ocupă cu călătoria prințului Nicolaițici, primul ministru al guvernului polonez din exil, pleacă la Washington, pentru a afla dela președintele Roosevelt, dacă el poate să-i dea relații mai bune în legătură cu conferința dela Teheran și în ce măsură Statele-Unite sunt dispuse să sprijine pretențiunile poloneze. D. Eden, cu ocazia întrevăderii, pe care a avut-o cu reprezentantul guvernului polonez, a dat de înțeles acestuia, că Anglia nu poate să se expune pentru cauza poloneză.

irucă în fața lui Dumnezeu și în fața naturii națiunile mari, ca și națiunile mici au propriul lor destin de împlini în istorie — toate trebuie să contribuie respectându-se fiecărui roșul și drepturile, la această reconstrucție de pace și de ordon, fără de care haosul va cuprinde lumea.

DE-ASUPRA NOASTRA A TUTUROR ESTE PATRIA

ROMANI,

Am încheiat un an de poveri și jertfe purtate cu bărbăție.

Incep un an nou cu multă bărbăție. În acest popas de sânge, de muncă și de durere vă cer tuturor să priviți încrezători viitorul Patriei și propriul vostru viitor. Și vă cer să vă faceți loși datoria așa cum și-a făcut-o soldatul pe câmpul de onoare, așa cum mi-am făcut-o eu însumi și guvernul țării, ca și toți slujitorii lui.

În această noapte de adevăr, de credință și de lumină nouă cer tuturor judecată dreaptă.

A guvernarea astăzi departe de a fi o vanitate, după care alergă, din nefericire, unii, este cea mai chinătoare dintre poveri.

ROMANI,

DE ACEEA CER TUTUROR ROMANILOR CA DEASUPRA AMBITIILOR ȘI DEASUPRA TUTUROR I. TRIGILOR, CA ȘI DEASUPRA SFATURILOR RĂU VOITOARE, SAU ALE RĂSCOLIRILOR ABSURDE, VENITE DIN AFARĂ, SĂ ÎNTELEAGĂ TOȚI CA DEASUPRA NOASTRĂ A TUTUROR ESTE PATRIA:

Și că în ceasurile acestea sfântite de primejdii trebuie să ne ridicăm deasupra noastră pentru ca acolo în împlinirea datoriilor față de ea, să ne întâlnim totdeauna, chiar dacă nu ne-am înțeles pe fiecare dată.

NUMAI UNITI VOM PUTEA ÎNFRUNTA, PRIN LUPȚĂ, VITREGIA CEASURILOR CE VOR SĂ VINĂ.

NUMAI UNITI VOM PUTEA ASIGURA DREPTATEA NEAMULUI NOSTRU ȘI UNITATEA PĂMÂNTURILOR, CĂRE ALE LUI AU FOST ȘI ALE LUI TREBUE SĂ RĂMÂNĂ.

NUMAI UNITI VOM PUTEA SĂ NE ASIGURĂM LIBERTATEA NEAMULUI, ONOAREA, PROSPERITATEA ȘI DREPTURILE FIECĂRUIA, FĂRĂ DE CARI VIATA ESTE SILNICIE.

NUMAI UNITI VOM PUTEA PRIMI OCROTREA PE CARE DUMNEZEUL STRĂMOȘILOR NOSTRI NE-A TRIMIS-O ÎNTOTDEAUNA.

Cu acest gând, cu acest crez, să ne facem datoria în anul care vine cum știa făcut ne-mul în anul care s'a stins.

Cu Dumnezeu înainte.
TRAIASCĂ ROMANIA!
TRAIASCĂ REGELE!
TRAIASCĂ ROMANIA DE PREZENT!

MAREȘAL ANTONESCU

ULTIMA ORA

Situația fronturilor

BERLIN, 31. Dec. 1943. — Anul 1943 a fost cel mai aspru an de războiu pentru Germania. Acest lucru este valabil în primul rând pentru evenimentele militare. Ată Uniunea Sovietică, cât și puterile apusene au reușit să obțină câștig de teritorii în anul 1943, a căror proporții și importanță nu sunt nesocotite la Berlin.

Dacă rezultatele anului 1943 sunt apreciate pozitiv din partea germană, acestea sunt făcute din motive importante. Se atrage atenția la Berlin asupra faptului că anul care trece a fost primul care a dat posibilitatea atât sovietelor, cât și pușilor apusene să-și arunce în luptă toate forțele. Germania a avut de a face în același timp acest an cu toți dușmanii și cu toată energia acestora. În executarea acestor evenimente în tabăra pușilor apusene s-au născut oarecare speranțe precise că anul 1943 va avea ca rezultat prăbușirea completă a Germaniei. Aceste speranțe nu numai că nu s-au împlinit, ci din contră ele nu au avut nici cel mai mic rezultat.

Pe frontul din răsărit

Pe frontul din răsărit sovieticii au conștientizat și în anul 1943 aruncarea în luptă a maselor de oameni și materialelor. Ei au reușit să-și împingă frontul în mod considerabil în spre vest. Ofensiva rusă poate fi considerată ca o ofensivă generală deoarece ea cuprinde întregul front de la Leningrad până în Caucaz. Ea nu a fost o ofensivă parțială ca aceea a germanilor din anul 1942. În urma acestui fapt ea poate fi comparată cu ofensiva generală germană a anului 1941. Compararea prezintă următoarea imagine: Germanii au înaintat în anul 1941 în sectorul de nord până la 1500 km, în sectorul central până la 2000 km iar în sectorul de sud până la 2500 km. Sovieticii au câștigat spațiu în anul 1943: în sectorul de nord nimic, în sectorul central până la 1500 km, în sectorul de sud până la 1500 km. Această comparație poate fi apreciată într-adevăr numai atunci dacă se ține seama de faptul că ofensiva generală germană din anul 1941 a început la 22 Iunie în consecință a avut o durată de 6 luni. Cea rusească dimpotrivă 12 luni complete. Afară de aceasta armatele germane au reușit în anul 1941 să încerciască și să simțiască puterile grupe de armate bolșevice. Sovieticii în schimb au cucerit numai armata a 6-a germană oprită din ordin la Stalingrad.

În spațiul mediteranean

Englezii și americanii în anul 1943 au putut cuceri în primul rând Africa de nord. Acest câștig de spațiu a fost legat de o oarecare pierdere de timp care poate fi socotită ceva pozitiv în favoarea germanilor. Pierderea de timp a avut ca rezultat faptul că puterile apusene nu au putut exploata îndelung șansele militare date prin trădarea guvernului lui Badoglio și că ofensiva lor din Italia se desfășoară încă departe de Roma.

În spațiul maritim

Un fapt pozitiv pentru adversari este desigurărea luptelor de pe oceane. Aici defensiva anglo-americană împotriva submarinelor germane a reușit după o pregătire de trei ani să obțină un succes. În jumătatea a doua a anului 1943 cifra scufundărilor a tonajului anglo-american a scăzut atât cât privește activitatea submarinelor, dar rezultatul general al scufundărilor cu peste 5 milioane tone față de cele ale anului 1941 cu 614 milioane tone nu este așa de mult scăzut încât lupta împotriva navigației anglo-saxone să poată fi socotită ca negativă pentru Germania. Din păcate cercușii germane armeană să se aștepte ce curs va avea războiul maritim în anul viitor.

Teroarea aeriană

DIN PARTEA ANGLO SAXONILOR SE CONSIDERĂ CA UN ACTIV ÎN BILAN-

A trecut cel mai aspru an de războiu

TUL ANUAL, RĂZBOIUL AERIAN ÎMPOTRIVA ORAȘELOR GERMANE. DIN PARTEA GERMANĂ S'A ARĂTAT ÎN REPETATE RANDURI ÎMPORTANȚA ACESTEI TEROARE AERIENE. CĂ S'AU PRO-

Speranțele inamicului au fost spulberate

Un bilanț al evenimentelor militare din anul 1943 ar fi fals dacă ar fi bazat pe momentele sus amintite. Trebuie să se scoată în evidență, după cum se accentuează la Berlin, ceea ce nu au putut realiza atât sovieticii cât și puterile apusene.

Anul 1943 nu a devenit anul prăbușirii totale a Germaniei atât de mult așteptată de inamic. Sovieticii nu au putut nici unde să spargă frontul german. Puterile apusene nu au putut deschide un al doilea front nici în

Se va produce o invazie asupra Europei?

PARIS, 31. (RADOR. — CORESPONDENȚUL AGENȚIEI D. N. B. TRANSMITE:

„VOR ATACA, SAU NU VOR ATACA SI, CAND?” ACESTE SUNT ÎNTREBĂRILE CE SE PUN PREZENTUL ÎN PARIS, SCRIE „CRI DU PEUPLE”, CARE CONTINUĂ SPUNÂND CĂ SE POATE LESNE ÎNȚELEGE ÎN CERTITUDINEA CE DOMNEȘTE. ARMATA GERMANĂ TOTUȘI ESTE PUTERNICĂ ȘI CALMĂ.

ÎN TOT CAZUL PREȘEDINTELE ROOSEVELT ÎNCEARCĂ SĂ PREGĂTEASCĂ POPORUL AMERICAN

Orașul Korosten a fost cedat inamicului

BERLIN, 30. (Rado). — Dela cartierul general al Fuhrerului, înaltul comandament al forțelor germane comunică:

La nord de Kirovograd atacul nostru a făcut și ieri alte progrese. În regiunea de luptă Jitomir greaua bătămbalele părți continuă cu violență tot în care au fost aruncate întăriri din mai mare. Au fost distruse 72 tancuri.

Lupte înverșunate în Italia

Pe frontul din Italia de sud, la sud-vest de Minturno un punct de sprijin inamic a fost dislocat, garnizoana lui a fost luată în captivitate și s'a capturat pradă.

Atacuri repetate date de inamic la nord-vest de Venafro și pe coasta Adriaticii au dat greș prin lupte înverșunate.

Un nou atac terorist dat de formațiuni britanice de bombardiere în seara zilei de ieri împotriva Berlinului, a lo-

Poporul german n'a fost niciodată așa de hotărât pentru victorie ca acum, scrie dr. Goebbels în „Das Reich“

Berlin, 31. (Rador). — Anul 1943 a fost pentru noi un an al încercărilor, afirmă d. dr. Goebbels, ministrul Reichului în noul său articol publicat în „Das Reich”, care conține o trecere în revistă a evenimentelor anului. D. Dr. Goebbels spune că cea mai mare misiune a Germaniei în anul trecut a fost păstrarea esențialelor poziții economice și militare pe care armata germană le-a cucerit pentru securitatea Germaniei, punând prin aceasta bazele viitoare victorie finale. S'a putut prevedea că tabăra inamică va încerca prin toate mijloacele să ne smulgă aceste poziții, dar nu a reușit.

Este drept că ne-a dat lovitură simțitoare, dar nu au fost în stare de a aduce

DUS DISTRUGERI ÎN UNELE MARI ORAȘE GERMANE NU SE CONTESTA DAR SE CONTESTĂ CĂ MORALUL POPULAȚIEI GERMANE AR FI SCĂZUT CĂCI ESTE MAI RIDICAT CA ORICÂND.

vest și nici în sud, nepunând menține nici măcar bazele lor de pornire pentru o invazie în Balcani. Ele nu au putut slăbi capacitatea de înarmare a Germaniei prin teroare aeriană și nici au putut slăbi rezistența poporului german.

Concluzia finală a acestui bilanț anual este că anul 1943 a adus o economisire a forțelor în toate spațiile militare și un neobșnuit de mare potențial de forțe care stă atât față de Uniunea Sovietelor cât și față de puterile apusene.

PENTRU GRELELE SACRIFICII CE-AR TREBUI FĂCUTE ÎN CAZUL UNEI ÎNVAZII.

ÎN CEEACE PRIVEȘTE ACȚIUNEA „TRUPELOR DE COMANDĂ” ÎMPOTRIVA ÎNSULEI SARCO DIN CANALUL MĂNECH, ACEASTA NU SE PREZINTĂ decât un SIMPLU CONTACT ȘI NUMAI ACEST SIMPLU CONTACT CU EUROPA A COSTAT PE ENGLEZI ȘI PE AMERICANI UN NUMAR DE MORTI. CEEACE S'A ÎNTAMPLAT ACOLO, SCRIE ZIARUL ÎN CONCLUZIE, ESTE O PREZICERE PENTRU ZIUA DE MAINE.

Orașul Korosten a fost cedat după lupte grele.

La Vitebsk au dat greș noui încercări inamice de străpungeri în fața dârzei rezistențe a trupelor noastre. Patrunderi locale au fost zăvorâte sau curățite prin contraatacuri iar 28 de tancuri inamice au fost distruse.

Artileria grea a armatei terestre a bombardat cu efect bun obiective importante de războiu din Leningrad.

viu greu mai multe regiuni ale capitalei Reichului. Au fost pricinuite distrugerii mai ales în cartierele de locuințe.

Alte atacuri de hărțuire au mai fost îndreptate împotriva câtorva localități din Germania de vest.

După știrile primite până acum avioanele de vânătoare de noapte și artileria antiaeriană a doborât 23 din bombardierele care au atacat, deși timpul rău a stingerit mult operațiunile.

o schimbare totală în aspectul războiului. Ministrul reamintește, în legătură cu aceasta, intențiile și planurile pe care inamicul le anunțase pentru anul trecut, și care — așa cum au anunțat Londra și Washington — nu au fost atinse. Așa dar continuă d. dr. Goebbels, putem fi mulțumiți de felul cum o decurs anul de războiu 1943.

Este drept că nu ne-a adus ceea ce ne promiseseam, dar nici inamicului nu i-a adus mai mult. Miopia inamicului cu privire la operațiunile militare, a caracterizat părerile sale despre situația politică în anul 1943. De atâtea ori ni s'au dat termene pentru prăbușirea morală a Reichului, dar lucrul acesta s'a petrecut cu totul altfel. Nu este nevoie de

ochelari pentru a vedea că poporul german nu a fost nici odată atât de hotărât pentru luptă și victorie, cum a fost în acest timp, cu greuțată atât de mari. Englezii și Americanii au reușit prin propaganda lor de bluff să dea impresia unei părți din lume că victoria lor este ceva dela sine înțeles, despre care nici nu se mai poate discuta. În felul acesta, inamicul căuta să-și dea curaj singur, dar pe de altă parte căuta deasemeni să înșele lumea neutră. Unul dintre cele mai plăcute capitole pentru aliați a fost agitația făcută cu privire la așa zisii criminali de războiu.

Criminalii de războiu

D-nii Churchill și Roosevelt știu destul de bine, că ei sunt adevărații creatori ai acestui îngrozitor războiu, pe care l-au pregătit, astfel că asupra lor va cădea toată jertfa de sânge. Aceasta nu i-a împiedecă însă pentru a da vina pe cei ce atacă și de a-și trage la răspundere, la care trebuiau ei însuși trași.

Ne dăm seama destul de bine că d-nii Churchill și Roosevelt ar vrea să vadă distrusă conducerea germană, dar nu din pricina că aceasta conduce poartă vina războiului, și din pricina că s'a apărut cu toate mijloacele care stau la dispoziție împotriva războiului și — ceea ce la Londra și Washington este privit ca o adevărată crimă — s'a putut apăra cu succes. Desigur că ne-ar da pe toți pe mâna călăului dacă ar avea această putere, dar nu o au și nici nu o vor avea. Faptul că își arată pe față planurile întemecate făcute prin convenții secrete pentru nimicirea Reichului, este mai mult un semn de slăbiciune decât de putere. Desigur că nouă nu ne impun în nici un fel, în fața inamicului noi ne găsim în situația poliștilor care vrea să nimicească o bandă de gangsteri. Că gangsterii urăsc poliția este foarte firesc. Inamicul lasă milioane de oameni să sufere de foame numai pentru că ei sunt inactivi din punct de vedere politic. Ei ucid femei și copii în serie, sperând că prin această barbarie strigătoare la cer, să facă pe soții și părinții acelor să-și piardă dârzenia în luptă și să fie cuprinși de disperare. Patrimoniul atât de venerabil al continentului nostru care a fost recoltat timp de două milenii, este socotit de ei ca un peisaj de pe o carte postală și îl distrug cu bombe explozibile și sticle încălțate cu sfor.

Cine are dreptul să vorbească despre crime de războiu, inamicul sau noi?

Tânără Germanie național-socialistă duce acest război împotriva conjuncției plutocrato-bolșevică, ca purtătoare de curvânt a întregii lumi civilizate.

Adevărații cruciați

Suntem astăzi adevărați cruciați care au misiunea de a îndeplini un mare fapt istoric. Această misiune trebuie să fie îndeplinită în timpul nostru și de către noi, căci altfel omenirea dispăre. Inamicul nu lasă neîncecat nici un mijloc pentru a ne înlepăta, dela misiunea noastră prin felul său cinic și brutal de a duce războiul și de a ne face să ni se strângă inima.

Anul trecut a dovedit însă încă odată că nu va reuși cu încercările sale. Asupra noastră se revărsa binecuvântarea soartei. Cu această convingere deschidem cartea plină de taine a anului în pragul căruia ne aflăm. Va fi un primjios în care soarta omenirii civilizate se va găsi pe o muchie de cuțit.

Generația de azi a poporului nostru în apărarea Reichului, astăzi așa cum au făcut enumerate alte generații înaintea lor.